

Felzárkóztatási projekt Jedden

A szegénység felszámolása a cél

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Jedd községben a Humántőke operatív program keretében harmadik éve nagyszabású projekt zajlik, a cél a kirekesztés és a szegénység felszámolása. A 19 millió lej értékű uniós projekt jelenlegi stádiumáról és kivitelezéséről Ciprian Sabău projektmenedzsert kérdeztük.

Mezey Sarolta

600 család részesült szociális juttatásokban

– A projekt nagyon komplex, több összetevőből áll, mindenik összetevő a községben élő családok életszínvonalának javítását hivatott szolgálni. A projekt első komponense a községben élő peremre szorult családoknak nyújtott szociális szolgáltatásra és nevelésre vonatkozik. Összesen 600 család, pontosabban háztartás vesz részt a projektben. Ennek a résznek a kivitelezésével nagyon jól állunk. A családok, a

gyermekek részt vettek a projektbe foglalt, nevelő jellegű, többnyire a Benedek Elek Általános Iskolában zajló tevékenységekben, amelyek főként a gyakorlati készségek kialakítását szolgálják. Tanterven kívüli foglalkozások, tehát nem matematikát, nem irodalmat, nem románt tanultak a gyermekek, hanem kirándultak, üzemeket, gyárakat látogattak, hogy ezzel szélesebb ismereteket szerezzenek az általuk használt

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Miért nem működik a „százszor elmondtam”?

Miért nem működik a „százszor elmondtam” módszer a nevelésben? – erről és más érdekes, sokakat foglalkoztató kérdésekről tartott élvezetes, humorral átszótt előadást Maroszentgyörgyön a Házasság hete rendezvény keretében dr. Pécsi Rita magyarországi mestertanár, neveléskutató. Dr. Pécsi Rita szerint rendkívül káros, hogy a magyar (és ugyanúgy a romániai iskolarendszer is) több mint kilencven százalékban az IQ-készségek fejlesztésével foglalkozik, holott az életben való sikeres helytálláshoz az érzelmi intelligenciához kapcsolódó készségek elengedhetetlenek.

5.

Szülői dilemmák iskolaválasztáskor

Pár hét múlva elkezdődik az ősszel előkészítő osztályossá váló gyermekek beiskolázása. Tanítónót vagy tanintézetet, esetleg osztálytársakat választ ilyenkor a család? – az első csengőszót már átélte szülőket, illetve egy olyan édesanyát is megkerdeztünk erről, aki idén fogja megtapasztalni, milyen változásokat hoz az a nagybetűs szeptemberi délelőtt.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Antali's Apró kis hazugságok

Antalfi Imola

Nagy a mellébeszélés (hogy ne egyebet írjak) a gyermeknevelési pótlék, valamint a nyugdíjak emelése kapcsán. A kormányfő hazugságnak, álhíreknek nevezte kedden azokat a híreszteléseket, melyek szerint a szeptembertől esedékes 40 százalék helyett csak 14 százalékos emelés lenne lehetséges, és magabiztosan jelentette ki: márpedig lesz emelés. Azt nem mondta, mekkora, mikortól és milyen módon, milyen feltételekkel nőhet például a gyermekpénz. Igaz, ha mondaná sem biztos, hogy komolyan tudnám venni, hiszen a régi-új miniszterelnök és kormányának miniszterei összevissza beszélnek ez ügyben. Ludovic Orban forгатókönyveket emleget, úgymint a gyermeknevelési pótlék utalványban történő kiadása, többkulcsos jövedelemadó bevezetése (mellesleg éppen a liberálisok tértek át Tăriceanu vezényletével anno az egykulcsosra, feketemunkát kihéberítendő), ám kijelentette, ezekre vonatkozóan nincsen még törvénytervezet, amiről a kormánynak döntenie kelljen.

Az ötletek tárháza gazdag, Orban ügyvivő munkaügyi minisztere olyan országokkal példálózik, ahol az állami pótlékokat vagy a szülők jövedelmi szintjéhez, vagy a családban levő gyermekek számához kötik, illetve az utalványt mint óvodai támogatást adják, vagy az újszülöttek felvigyázására, azaz a bébiszitterrel kapcsolatos kiadásra. Csakhogy a miniszter, úgy tűnik, összekeveri az állami, például iskolába járási feltételekhez kötött gyermekpótlékokat

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

20., csütörtök

A Nap kel
7 óra 19 perckor,
lenyugszik
17 óra 55 perckor.
Az év 51. napja,
hátravan 315 nap.

IDŐJÁRÁS

Borús idő

Hőmérséklet:

max. 6°C

min. 1°C

*Isten éltesse!

Ma ALADÁR és ÁLMOS, holnap ELEONÓRA napja. ELEONÓRA: az arab Ellinor névből ered, és több nyelv közvetítésével lett népszerű. Előbb spanyol közvetítéssel jutott el Franciaországba, majd onnan Angliába.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2020. február 19.

1 EUR	4,7789
1 USD	4,4241
100 HUF	1,4222
1 g ARANY	229,0604

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Hitvallás Szabó Magda műveiből

Szováta önkormányzata és a Bernády Közművelődési Egylet szervezésében a szovátai városháza dísztermében február 20-án, ma 19 órai kezdettel Széldén és szilárdan címmel Szabó Magda-émlékestre kerül sor. Az előadás az író életét, kivételes pályáját, gyermekkorát, szüleihez fűződő kapcsolatát, házasságát mutatja be. Az író szerepében Gajdó Delinke színművész. A belépti díj 10 lej, kedvezményesen 5 lej. A teljes bevételt helybeli jótékonyági célra fordítja az előadó, további adományokat szívesen fogadnak. Az előadás az író jogutódja, Tasi Géza engedélyével és a magyar kormány támogatásával valósul meg.

Farsangtemetés Kibéden

Február 22-én, szombaton tartják Kibéden a hagyományos farsangtemetést. A farsangi menet 10 órakor indul a központi pontban levő általános iskolától, majd az utcákat bejárva a kultúrotthonnál fejeződik be. Az esemény bállal zárul.

Megáll az ész! – nagy sikerű Hahotakabaré

A Hahota színtársulat februárban és márciusban is előadja a Megáll az ész! című fergeteges szilveszteri kabaréműsört Marosvásárhelyen, a Maros Művészegyüttes előadótermében. A nagy sikerű előadást legközelebb február 22-én, szombaton, majd 23-án, vasárnap, 29-én, szombaton és március elsején, vasárnap este 7 órától tekintheti meg a marosvásárhelyi nagyréde. Fellépnek: Puskás Győző, Kelemen Barna, Gönczi Katalin, Cseke Péter, Székely M. Éva, Szőlősi P. Szilárd, Halmágyi Éva és Gáll Ágnes. Enekek: Bodoni Ildikó. Rendező: Kovács Levente. A teljes műsorrend megtekinthető a www.hahota.ro weboldalon.

Farsangi bál Szászrégenben

Az RMDSZ szászrégeni szervezete február 22-én, szombaton este 7 órától tartja kosaras farsangi bálját a Gliga vendéglőben. Zenél az Otto Band. Jegyek elővételben az RMDSZ-székházban vásárolhatók munkanapokon 9 és 15 óra között. Egy belépő ára 35 lej. Bővebb felvilágosítással a 0748-116-617-es telefonszámra szolgálnak.

Szervmentés a sürgősségi kórházban

Keddről szerdára virradóra a marosvásárhelyi sürgősségi klinikai kórház orvosai egy 24 éves, agyhalálban lévő fiatalemberen szervkivételi beavatkozást hajtottak végre. A máját a bukaresti Fundeni intézetbe, a vesét a kolozsvári veseátültetési klinikára, míg a kivett inszalagot a bukaresti Colentina szövetbankba szállították.

Helyi termékek vására a Petrynél

Február 21-én, pénteken 8 és 19 óra között a Petry Látványműhely és Múzeum udvarán újra megszervezik a helyi kézművesek és termelők vásárát.

Régiségek vására

Február 22-én, szombaton 7 és 14 óra között ismét sor kerül a régiséggyűjtők vásárára a marosvásárhelyi Grigorescu utcai Mihai Eminescu Művelődési Házban. A vásárt a bélyegyűjtők egyesülete szervezi.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Könyvbemutató Jobbágyfalván

Egy régi világ eltűnését dokumentálja

Csikfalva községről megjelent harmadik könyvét mutatta be Jobbágyfalván múlt csütörtökön este dr. Gagyi József. A Sapienia EMTE tanára tizenhat éve végez kutatásokat a községben.

Gligor Róbert László

Dr. Gagyi József 2004 óta jár vissza a Sapienia EMTE marosvásárhelyi karának kommunikáció és közkapcsolatok szakos hallgatóival Csikfalva községbe. A diákok nyári gyakorlatukat végzik itt. A különböző céltémák mellett az egyetemi tanár mélyebbre ásta magát a község társadalmi változásainak vizsgálatában, és az itt eltöltött sok időnek most kezdenek meglátszani a hosszú távú eredményei. A jobbágyfalvi id. Balog Pállal négy éven át beszélgettek a község múltjáról és társadalmáról, majd Balog Pál halála után egy másik falubeli, Sztrátya Domokos lett az interjúalany.

Az 1931-ben született, nőtlen férfi egész életét a pontos munkának szentelte, ezért is lett egy újabb kötet alanya. Az ugyancsak négy éven át tartó beszélgetések nyomán látott nyomdafestéket a *Régi ember új világban* című kötet, amely Domi bácsi életútját mutatja be, de ez nem csupán egy könyv, hanem kordokumentum is – mondta el a szerző. Pontossága miatt Sztrátya Domokos már a katonaságnál a titkos iratok levéltárosává vált, majd hazatérte után rövidebb ideig a kollektív gazdaság irodáján, azt követően két és fél évtizeden át villanyosként dolgozott. Hatalmas érdeme az, hogy mindez idő alatt naponta és év végén mindent statisztikába foglalt, és ebből nemcsak a villanyáramnak a vidéken való elterjedése dokumentálható, de abba is betekintést nyerhet a szociológus, hogy egy félig paraszti, félig tisztviselő család hogyan tudott megélni évi kétezer lejből. Élete révén a kötet a paraszti világ végét és a modern világ megjelenését mutatja be, s ezzel együtt azoknak az értékeknek a háttérbe szorítását, amelyeket Balog Pállal együtt ő is képviselt: az ember igazi, testi-lelki szabadságát és az otthonhoz, a birtokhoz való ragaszkodását.

A rokonság nevében Sztrátya Domokos unokaöccse, Dászkal László volt nyáradszeredai polgármester mondott köszönetet a szerzőnek, majd Csikfalva község elöljárója is. Domi bácsi olyan értékeket képviselt, mint a komolyság, életvidámság, munkaszeretet, becsületesség, elhivatottság. Ha ebből egyet-kettőt sikerül átmenteni a mába, akkor szerencsések vagyunk – emelte ki Balogh István,

Csikfalva községről szóló harmadik kötetét mutatta be dr. Gagyi József

Fotó: Gligor Róbert László

hangsúlyozva, mennyire szerencsés helyzetben van a község, amiért Gagyi tanár úr már szinte otthon van náluk, és áldásos munkájával sok mindent előásott a múltból.

Mint kiderült, a két éve elhunyt Sztrátya Domokossal készített 194 beszélgetésből csupán 40 került feldolgozásra, ebből született meg ez a kötet, amelyet tervek szerint *A villanyos* című követ, amely ugyancsak Domi bácsi életére épít. Dr. Gagyi Józsefnek a Balog Pállal készített beszélgetéseiből még mindig sok vár feldolgozásra, tehát még néhány kötetre számíthatnak a községbeliek.

A csütörtökön bemutatott és az előző könyveket a tavasz végén, nyár elején nagyobb közönségnek is bemutatja Csikfalva községben a szerző, és akkor vásárolhatnak majd belőle az érdeklődők. Dr. Gagyi József első, Csikfalva községhez kötődő könyve a jobbágyfalvi id. Balog Pállal folytatott beszélgetése nyomán jelent meg. *A Ha akartam, fűtörésztem, ha akartam, dúdolászgattam* (2012) című kötet Pali bácsi életútja, személyisége mellett a falu és a község életébe is bepillantást nyújt a második világháborútól a kommunizmuson át az 1989-90-es rendszerváltást követő időszakig. Második könyve, az *Aki bírta, vitte* (2018) a kollektív gazdaság idején „bevert” praktikáról, a részesedésszerzésről szól. Ezt mégsem tekintette senki lopásnak, hanem inkább úgy, mint visszaszerezni valamit abból, amit a rendszer elvett tőlük, vagy velük termeltetett meg.

Antal Árpád polgármester az Erdély TV-ben

A sepsiszentgyörgyi megvalósításokról és jövőbeni tervekről beszélget az Erdélyi Magyar Televízió *Mérlegen* című műsorában Antal Árpád polgármesterrel Jakab Orsolya műsorvezető. Kövessék a beszélgetést ma, csütörtökön 20 órától!

RENDEZVÉNYEK

Csongor és Tünde – bemutató a Nemzetiben

Február 22-én, szombaton 19 órakor a Csongor és Tünde című előadás bemutatójára várják a Nemzeti Színház nagyrédeudőjét a Nagyterembe. Vörösmarty Mihály művét Kányádi György rendezte színpadra. A premierre érvényesek a Bernády György-mecénás- és a Kemény János-bemutatóbérletek. Az előadást 23-án, vasárnap 17 órakor megismétlik. A vasárnapi előadásra a Kántorné-nyugdíj-bérletek érvényesek.

27. Bocskai Napok

Február 21–23. között 27. alkalommal tartják meg Nyáradszeredában a Bocskai Napok rendezvénysorozatát. 21-én, pénteken 9 órakor a Bocskai-kupáért kiírt labdarúgó tornával kezdődik a program a sportcsarnokban. 12 órakor a polgármesteri hivatal tanácstermében aláírják az Erdélyi Magyar Művészegyesület alapító okiratát. A Bocskai Napok ünnepélyes megnyitójára 15.30-kor kerül sor Bocskai István szobránál, itt koszorúzás is lesz. 18 órától ünnepi tanácsülés következik. 19 órakor a Maros Művészegyüttes Valaki jár a fák hegyén... című előadása látható a kultúrotthonban. A pénteki program a Bekecs étteremben a 21 órakor kezdődő borkóstolóval zárul, melyen részt vesz Szerencs testvértelepülés küldöttsége, illetve a Rozsnyai pincészet. 22-én, szombaton nyugdíjasok számára szerveznek kirándulást Gyulafehérvárra, az érsekavatásra, illetve Bocskai István sírházhoz. 19 órakor Kilyén Ilka és Ritzi Ilka Krisztina előadja A gyertya könnye című, Sütő András emléke előtt tisztelgő műsorát. 23-án, vasárnap 17 órakor a Bocskai István Elméleti Líceum végzős diákjainak szalagavató ünnepségére kerül sor a kultúrotthonban.

Lecke- és nevelőhangverseny

Február 21-én, pénteken déli 12 órától román, 13 órától magyar nyelvű leckeangversenyre, 17 órától román, 18 órától magyar nyelvű nevelőhangversenyre kerül sor a Kultúrpalota nagytermében. Téma: a varázslatos tangó. Közreműködik a Tiberius vonósnyegyes, énekel Koszorús Krisztina „Koszika”, Lokodi Kinga zongorán, Kostyák Márton nagybőgön játszik. Műsoron: híres argentin tangók. A hangverseny témáját Carla Gliga és Fülöp Klára tanárnők ismertetik.

Mentsük hagyományainkat

A szászrégeni Petru Maior Városi Könyvtár és a Humana Regun Egyesület szervezésében Mentsük hagyományainkat címmel kerül sor előadásra február 27-én 18 órától a könyvtár előadótermében. Az előadók a táncművészet világából érkeznek. Barabási Attila-Csaba, az EMKE Maros megyei elnöke, a Maros Művészegyüttes igazgatója a Maros Művészegyüttesnek a népi hagyományok megőrzésében betöltött szerepéről beszél. Kovács János hivatásos koreográfus a magyar népi kultúráról mint az egyetemes magyar kultúra részéről tart előadást. A marosfelfalui Biborka néptáncgyűjtés az Esik eső, hull a zápor... néptáncszínházi előadással gazdagítja a műsort.

A magyar színháztörténetről népszerűen

Sirató Ildikó, az Országos Széchényi Könyvtár Színháztörténeti Tárának vezetője, A magyar színjátszás rövid története című könyv szerzője február 20-án, ma előadást tart a Stúdió Színház előcsarnokában A magyar színháztörténetről népszerűen címmel. Könyvének bemutatása kapcsán Balási András és Lázok János színháztörténész beszélget az előadóval.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000069

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Elutasította a szenátus a parlamenti választás rendszerét módosító kormányrendeletet

Az RMDSZ javaslatára utasította el a szenátus plénuma a parlamenti választás rendszerét módosító, aggályos sürgősségi kormányrendeletet. Az RMDSZ szerint a jogszabály nem állná ki az alkotmánybíró-sági normakontrollt. A kormányrendeletéről a képviselőház is döntést hoz.

„Egyrészt a kormány rendelete nem szigorúan az előre hozott parlamenti választást szabályozza, hanem általánosan módosítja a választási törvényt. Az alkotmánybíró-ság ezzel kapcsolatos álláspontját ismerjük: ilyen törvénymódosítást csak a parlament alkalmazhat legkevesebbet egy évvel a választás előtt, és nem menet közben. Tilos ezt sürgősségi rendeletekkel módosítani” – hívta fel a figyelmet Cseke Attila. Az RMDSZ szenátusi frakciójának vezetője elmondta: csak széles körű parlamenti vita útján hozhatók jó, demokratikus döntések.

Visszaélésekre ad lehetőséget a kormány rendelete

A hatályos rendelkezések értelmében mozgórnat csak a mozgásképtelen betegek kérhetnek orvosi igazolással. Ezen a rendelkezésen lazít most a kormány – mondta el Cseke Attila. A rendelet megengedné a mozgórna használatát este 9 óra után is, és azok számára is, akiknek dolgozniuk kell a választás napján. Továbbá a szavazóközetek nyitvatartását meg lehetne hosszabbítani éjfélig, így az állampolgárok az exit-poll és a részleges szavazási eredmények ismertetése után is szavazhatnának. „A kormány módosításai, amennyiben hatályba lépnek, visszaélésekre adnának lehetőséget, hiszen

megengednék, hogy este 10 óra után is az utcán legyen a mobil urna. A törvény a demokratikus, igazságos választásokat kell szavatolja” – hangsúlyozta az RMDSZ szenátora.

A kampánycsend megsértése nem minősülne szabálysértésnek

A kormány rendelete nem törli el a kampánycsendet, azonban nem minősítene szabálysértésnek – azaz nem lenne büntethető –, ha valaki mégis a választás napján, kampánycsendben kampányol. „Szankciók hiányában nem lehet betartatni ezt az előírást. A szavazóközetekben is lehetne a választás napján kampányolni, hiszen a kormány törli az ebben az esetben eddig érvényes büntetést” – vélekedett a frakcióvezető.

Az arányos képviselést veszélyezteti a kormány rendelete

Jelenleg a megye lakossága határozza meg, hány szenátori és képviselői mandátum jut egy megyére. A kormány rendelete lehetőséget teremt arra, hogy a más településen tartózkodók ne saját megyéjük listájára szavazzanak. „Ha például Kolozsváron több tízezer szavaznak pótlistán, túlsúlyföldnek a szavazóközetek, és veszélybe kerül az arányos képviselés. Így, ha nagymértékű az átszavazás – például ha több tízezer ember Székelyföldre utazik a szavazás napján –, jelentősen módosulna a választás eredménye, és veszélybe kerülhet a magyar képviselés. A kormány sürgősségi rendelete súlyos egyenlőtlenségeket tartalmaz, és veszélyes precedenst teremt” – összegzett az RMDSZ törvényhozója. (RMDSZ-tájékoztató)

Alkotmányellenes a telefonos feltöltőkártyák vásárlására vonatkozó rendelet

Alkotmányellenesnek nyilvánította kedden az alkotmánybíró-ság azt a sürgősségi kormányrendeletet, amely a személyes adatok megadására kötelezte volna azokat, akik mobiltelefonos feltöltőkártyát akartak vásárolni.

A döntést egyhangúlag hozta meg a taláros testület. A rendeletet az októberben megbuktatott, Viorica Dăncilă szociáldemokrata miniszterelnök vezette kormány fogadta el, és tavaly szeptemberben jelent meg a Hivatalos Közlönyben. Ennek ellenére ez a rendelet azóta sem lépett hatályba, mert előbb 2020. január 1-jére halasztották a hatályba lépését, majd további három hónappal hosszabbították meg a határidőt, így csak március 1-től lépett volna érvénybe.

A taláros testület azért nyilvánította alkotmányellenesnek – s ezáltal elfogadta a Romániában nép ügyvédjének nevezett ombudsman kifogásait –, mert a jogszabály-módosítás sürgős-

sege nem volt megindokolva egy ilyen horderejű kérdésben, amely sok ember személyes adatainak tárolására vonatkozik. A taláros testület szerint a rendelet hatályba lépésének sorozatos halasztása éppen azt támasztja alá, hogy nem volt indokolt a sürgősség, ezért nem indokolt az egyébként azonnal hatályba lépő sürgősségi kormányrendelettel dönteni arról a kérdésről. A Dăncilă-kormány a 2019 júliusi szörnyű caracali gyilkosság felderítése nyomán döntött a feltöltőkártyák vásárlásának szigorításáról. A gyilkos férfit azzal gyanúsítják, hogy tavaly két lány életét oltotta ki, miután elrabolta és megerőszakolta őket. A kormány ezzel a lépéssel azt szeretné volna elérni, hogy könnyebben azonosíthatók legyenek a bűnözők.

Romániában már többször megkísérelték nemzetbiztonsági okokra hivatkozva szigorítani a mobiltelefonos feltöltőkártyák vásárlását, ez az intézkedés azonban többször elbukta az alkotmánybíró-sági normakontrollt. (MTI)

Időtlen idők

Legnagyobb lányunokám hadilábon áll az idővel. Még csak kilenc lesz, de már ismeri az órát. Tudja, mikor kell(ene) eljönie a lefekvés idejének, amit szeretne kitolni, ha lehet, a végtelenségig, aztán tizenegy óra után – kísérleti körülmények között – amúgy is elálmosodik, és magától ágyba vonul. Vagy egész egyszerűen elalszik a tévé előtt, bármely szelid családi film közepén pénteken vagy szombaton este, amikor nincs lefekvés kényszer. A reggel kinosabb, ilyenkor minden bevethető stratégiára, célravezető taktikára szükség van, a meggyőzéstől kezdve a negatív jövőkép felfestéséig (elkésél, borsóra térdepelteknek, ja nem, az ma már tilos, minket sem térdepeltettek borsóra, valószínűleg azért, mert az is hiánycikk volt), a szelid erőszaktól az erőszakmentes fölrázásig (talp- és hátmasszázs, mesemondás, mókázás, barátnők bezegelese). Ilyenkor aztán mi magunk emlegetjük sűrűn az időt, hivatalozva arra, hogy ezen a héten a perec- és kiflitóriumban Csiga néni van szolgálatban, akinél egy egyszerű számmagvas kifli oly lassan kerül a deák kezébe, mely intervallum alatt Ali baba elunta volna az életét a „széam, táruj” fedőnevű akcióban.

Nos, nem ezzel az azonnali idővel van baj, mint látható, hanem a hosszabbal, az eltelttel, azzal, ami unokáink születése előtt volt. A történeti idővel, nevezük akár jelenkorunk vagy közelmúltunk. Itt homályosak a dimenziók, a hozzárendelt tárgyak, fogalmak, helyzetek, emberi kapcsolatok. (Igaz, ezzel sokszor így van a felnőttek egy jelentős/jelentéktelen hányada is.)

Akkor árulja el magát, tájékozatlanságát – nincs elég tapasztalata, nincs

honnán tudnia, másodikban még nincs történelem nevű tantárgy, és hála istennek abban a pártos ideológiai nevelésben sem részesül, amelyben a tancinak el kellett fogadtatnia a gyerekekkel, hogy augusztus huszonharmadikán győzött a népi demokratikus forradalom, nemzeti felkelés volt, megdöntötték a fasiszta diktatúrát; ennek a szövegcsónknak minden elemét külön kellene megmagyarázni a 10. életévét még be nem töltött gyerkőcnek –, szóval akkor tudjuk, hogy az idő nagyon is relatív di-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

menzió a kis tudatában, amikor azt kérdezi: ...és nagyapa, a te gyermekkorodban volt telefon?

És ilyenkor bizonygatjuk, igen, volt telefon, messzi Amerikában már tévétek az emberek esténként, villanylámpa égett a szobában, és klóros csapvíz folyt a falból, gáznál melegítettünk tejet az Enrilóval (pótkávé-világmárka) izesített kávéhoz, nem dísz- és szagos gertyával világítottak az emberek, a dinók már régen ki voltak halva, sőt egyáltalán nem volt divat az őslények imádata, a városokban elterült az aszfalt – ha repedezett és kátyúkedvelő is volt az úttest –, jártak szüleink a színházba, olykor minket is elvittek, és volt koncert, ahol – a proletárdiktatúra dacára is – elegáns közönség előtt hegedült David Oisztrah és vezényelt George Georgescu, jártak döccenve, gázipalackokkal a tetejükön autóbuszok (zsúfoltak, ritkán felbukkanók, füstösek, de a viteldij

csak 50 bani volt, gyerekeknek 25), volt mozi és benne partizánfilmek, meg a Rákóczi hadnagya és a Csavargó című indiai bombasiker, amit a háztartásilag alkalmazott és szakszervezetileg számontartott cselédek, mosó- és bejárónők is megtekintettek, lelkesen dúdolták betétdalát, járt a posta, és voltak újságok, a kórházban orvosok és az orvosokon ezerszer mosott fehér köpeny, megkaptuk a kötelező oltásokat és volt iskola, tanárokkal és tanítókkal bélelve, pedellus-altiszt-iskolaszolga, akinek volt neve, hangja, aki évtizedek múltán is felismerte az egykori növendéket, aki bárhogyan is igyekezett megőregedni és megtekintélyesedni.

Persze mindez ott volt, ahol a nagyapa gyermekként élt, egy középnagy „autonóm” erdélyi városban, ahol különben ma is élt erdélyi középnagyapa gyanánt. Másutt, falvakon, kisebb településeken, a történelmi idő távlatában és a szocializmus távlatokat záró világában mások voltak a körülmények. Volt nyomor és volt sorban rostokolás, volt villamosságmentes, fűtetlen lakás, sár és eltussolt nyomor, kommunikációhiány – se telefon, se távíró, se lármafa, különben is szigorúan tilos volt lármázni, lázadózni, sztrájkolni, tiltakozni –, recsegett, ropogott a kollektív gazdaság, és kopogós volt a kollektív szegénység, minden faluban basáskodó kiskirályok keserítették a lelkeket.

Ja, azok a városban is voltak, meg egyenruhát nem viselő biztonságiak, de mindezt hogyan magyarázzuk el a gyermeknek, akinek füléhez, szeméhez odanőtt a mobiltelefon, aki le tudja tölteni a legkirályabb videójátékokat, alkalmazásokat, alkalmazkodást nem ismerve. Akik nem szeretnek lefeküdni esti mese nélkül, és akik nem ülnek le veled a világról sem híradót nézni. Olyan ócska és undi a felnőttek világa...

Ország – világ

Negatív véleményezés

Negatívan véleményezték szerdán a parlamenti szakbizottságok Victor Costache jelölését az egészségügyi tárca élére. A képviselőház, illetve a szenátus illetékes bizottságának tagjai közül húszan elleneztek a javaslatot, hatan támogatták a jelöltet, egy honatya tartózkodott. A szakbizottságok véleménye konzultatív jellegű. Az első Orban-kormány február 5-én bukott meg a PSD által benyújtott bizalmatlansági indítvánnyal. A második Orban-kabinet beiktatásáról február 24-én szavaz a parlament. (Agerpres)

Paradicsom- helyett zöldségprogram

A 2020-as lesz az utolsó év, amelyben még működik a Dragnea-kormány által bevezetett paradicsomtermesztési támogatás – a program ezt követően nem fog megszűnni, hanem általánossá válik, kiterjesztik minden zöldségre. Minderről a mezőgazdasági miniszternek jelölt Adrian Oros beszélt szerdán a parlamenti szakbizottsági meghallgatáson. Arról is beszélt, hogy a paradicsomtermesztési programot azzal is jobbá kívánják tenni, hogy ellenőrizzék az ültetvényeket, hogy többé ne fordulhasson elő olyan helyzet, hogy a dokumentációt benyújtották ugyan, de nem volt ültetvény. (Mediafax)

Ellenőrzik a vámnál a hulladékszállítmányokat

Ellenőrizni fogják a vámnál a külföldről érkező és a hazai újrahasznosító ipar által felhasznált, illetve az országon áthaladó hulladékszállítmányokat – írja egy szerdai Facebook-bejegyzésben Costel Alexe ügyvivő környezetvédelmi miniszter. A tárcavezető úgy fogalmaz: „Románia nem lesz sem a világ, sem az Európai Unió hulladéklerakója”, ugyanakkor arról biztosít, hogy mind a minisztérium, mind az alárendeltségébe tartozó intézmények nagy figyelmet fordítanak a környezetszennyezés jelentette problémára, a szelektív hulladékgyűjtésre, az újrahasznosításra és a hulladékmenedzsmentre. A miniszter megjegyezte, hogy emellett a cementgyárakat is ellenőrizni fogják, mert „nem normális, hogy hulladékbehozatalban bajnokok legyünk, hulladék-újrahasznosítás terén pedig a sor végén kullogjunk európai viszonylatban”. (Agerpres)

Beidéztek a DNA-hoz Mircea Beurant

Beidéztek szerdán a korrupcióellenes ügyészségre (DNA) Mircea Beuran orvost. A kihallgatásra egy nappal azelőtt kerül sor, hogy a bukaresti ítéltábla elbírálná a DNA-nak a fővárosi törvényszék ítélete ellen benyújtott fellebbezését. A törvényszék múlt héten elutasította Beuran előzetes letartóztatásba helyezését, és házi őrizetet rendelt el ellene. A döntés nem volt jogerős, és a vádhatóság fellebbezte. A DNA szerint Mircea Beuran 2018. december 18-án 10.000 eurót kapott egy orvostól azért, hogy egyetemi tanársegédi állás meghirdetését indíttványozza a Carol Davila Orvostudományi és Gyógy-szerészeti Egyetemen. Az összegért cserében Beuran megígérte, hogy az állásra kiírt versenyvizsgát az illető orvos fogja megnyerni. Beurant a szóban forgó orvos jelentette fel a DNA-nál. (Agerpres)

Aktuális

Apró kis hazugságok

(Folytatás az 1. oldalról)

a szociális, esetenkénti önkormányzati támogatással. Utalványokkal tenné hatékonyabbá „a gyermeknevelési pótlékok rendszerét”, mivel szerinte „ismert, hogy a pénz hasznélvezői nagyon sok esetben a szülők, mert van, hogy eljátékgépezik a pénzt” – jelentette ki. Azt feltételezni, hogy az utalványrendszer kizárná, hogy szesz ital, cigarettát vagy máségyebet vásároljanak a gyermeknevelési pótlékból, azaz teljesen más kiadásokra fordítsák a gyermekpénzt, mint a gyermek nevelése, fejlesztése, nagy naivság részéről. Idevágó példa lehet az alkalmazottaknak juttatott étel-miszer-értékjegyek, amelyekkel elvileg étel-miszer vásárolható, gyakorlatilag bármilyen más termék. Mi a garancia arra, hogy a gyermekpénz-utalványokkal kizárólag a gyerek szükségleteire vásárolnak portékát? Hogy ez egy betartható szabály? Ebben az országban szinte minden jogszabályt ki lehet játszani, egyenesen kiskapukkal „jönnek ki” a törvények.

Minekután az ügyvivő kormányfő szerint a liberálisok még nem hozták döntést a gyermeknevelési pótlékot illetően, vagyis csak ötletelnek, és Orban munkaügyi minisztere azt mondta, nem lát más megoldást a szabályozásra, mint széles körű konzultációt, amit a megfelelő időpontban útjára indít (vajon mikor?), úgy tűnik, ez a téma is egyike lesz azoknak, amelyekről még sokáig lehet sokat, kicsiket és nagyokat hazudozni.

A szegénység felszámolása a cél

(Folytatás az 1. oldalról)

javak vagy élelmiszerek előállításáról és a munkafolyamatról. Többek között pékséget látogattak meg, hogy fogalmuk legyen, hogyan készül a mindennapi kenyér. A szülők, a felnőttek problémáira a Rhema Alapítvány nyújtott segítséget a projektben. Egyeseknek nem volt születési bizonyítványuk, illetve személyazonosság iratuk, ezek beszerzését vállalta fel az alapítvány. Összesen 85 ilyen esetben – gyerekeknek és felnőtteknek – kellett közbenjárni. A Rhema nagyon sok programot, tájékoztató jellegű találkozókat bonyolított le. Többek között találkozót szerveztek az alkoholfogyasztás veszélyeinek ismertetésére, a nőknek háztartási tudnivalókról tartottak bemutatót, a háztartásban felmerülő gyakorlati kérdések megoldását ismertették. Elmondhatom, hogy ezeken a foglalkozásokon és képzéseken a résztvevők nem annyira belső indíttatásból vettek részt, hanem inkább azért voltak jelen, mert pénzbeli támogatás is járt nekik. Ez volt az egyetlen motiváció. A gyerekeknek évi 1800 lejes támogatás jár. Ez a projekt 3 évére 5400 lejt jelent. Ezt a pénzt még nem kapták kézhez, csak a projekt végén kapják meg, hiszen nekünk igazolni kell, hogy megfelelő részvétel volt a tevékenységeken, ellenkező esetben nem folyósítható az összeg. A támogatás kérése miatt volt is egy kis zendülés a faluban, de a helyzet megoldódott. Eredetileg úgy volt, hogy minden évben megkapják a támogatást, azonban az elszámolások nagyon nehezen történnek. A Humántőke operatív programban (POCU) nagyon sok a bürokrácia, nagyon nehézkes az elszámolási procedúra.

Bányai István polgármester és Ciprian Sabău projektmenedzser átadják a 25 ezer eurós támogatást a vállalkozóknak

39 céget hoztak létre

– A projektnek egyik fontos komponense a helyi vállalkozások létrehozása. Hogyan sikerült a projekt eme fejezete, lévén hogy nagyszámú vállalkozás bejegyzéséről van szó?

– A projekt vállalkozásfejlesztési részét is sikeresnek mondhatjuk. Az elnyerhető támogatások vonzóvá tették a vállalkozásokat. A résztvevőknek elsősorban képzéseken kellett részt venniük, amelyeken első fejezete a polgári nevelésre fókuszált, ezen 300 személy vett részt. Ezt követően százan jártak a vállalkozásfejlesztési képzésre, ahol megtanulhatták, hogyan kell létrehozni és menedzselni egy vállalkozást. Miután ezt a képzést befejezték, verseny következett, ahol a jelentkezőknek be kellett mu-

tatniuk egy üzleti tervet. Negyven személyt nyilvánítottak nyertesnek, akik 25.000 euróban részesültek vállalkozás beindítására. Azt az üzleti tervet kellett életbe ültetniük, amellyel a versenyre jelentkeztek. A negyven vállalkozóból 39 maradt, mert egy személy adóügyi nyilvántartásban volt, ezért nem vehetett részt a projektben. Megalakult a 39 cég, amelyeknek egy vagy két alkalmazottja van, ezek működnek. A vállalkozók felhasználták már a támogatásokat, megvásárolták a szükséges eszközöket. A cégek – pontosabban korlátozott felelősségű társaságok – különböző területeken működnek, a legtöbb építőipar, fotó-videó szolgáltatás, asztalos-, szabóműhely, autószerelvés és autómósoló, mind szolgáltatást nyújtó

vállalkozás. A cégeket a projekt időtartama alatt egy éven át, majd a projekt lejárta után további hat hónapon át monitorizálnunk kell. Mi arra buzdítjuk a vállalkozókat, hogy tartsák meg a cégeket, dolgozzanak továbbra is, hiszen az ő érdekük, mellesleg a felszereléseiken három évig nem adhatnak túl. Mi úgy érezzük, hogy a támogatásokkal nagyon sok olyan embernek segítünk, akik kivitelezni akarták elképzeléseiket, meg akarták valósítani vagy hivatalossá szerették volna tenni a meglévő vállalkozásaikat. Őszintén, a projekt ezen részétől tartottam a legjobban, de végül sikeresen megvalósult.

360 személy kap szakképzést

– A projekt egyik fejezete a képzésekre vonatkozik. Hány személyt sikerült bevonni ebbe a tevékenységbe?

– A projekt keretében 360 személy képzésére vállalkoztunk, akik a célközösségből, azaz a 600 családból származnak. Eddig 200 személyt sikerült bevonunk és szakképesítenünk. A résztvevők 85 százalékát ebben az esetben is a támogatások mozgósították. Ez azt jelenti, hogy egyórai részvételle 5 lejes támogatásban részesültek. A „tanulóknak” ugyanakkor élelmet is biztosítottunk. Nagyon nehéz megérteni az emberekkel, hogy ha érdekeltek egy programban, akkor azt kitartóan véghez kell vinni. Egy szakképzési folyamat átlagban 300 óra, ami hónapokig is elhúzódhat. Eddig ácsokat, térkövezőt, kereskedelmi munkást, tájrendezőt, szociális munkást, manikűröszt-pedikűröszt, textilipari munkást képeztünk. Valamennyi olyan foglalkozás, amely legalább egy minimális iskolázottságot igényel, ami legalább elemi vagy általános iskolai végzettséget jelent. Sajnos a faluban az iskolázottság elég alacsony színvonalú, ami már önmagában is kirekesztette teszi az illető

személyeket. A faluban kivételt képez ez alól a Bența-negyed, ahol sokan felsőfokú végzettségűek. Visszatérve a szakképzésre, a legtöbben a kereskedelmi szakképesítést választották, mert erre elég nagy a kereslet, s még nagyobb lesz, ha nemsokára megnyílik a most épülő bevásárlóközpont. A közeljövőben további 160 személyt kell szakképzésben részesítenünk.

50 lakókonténerrel helyeznek el

– Aki Jedden járt, láthatta, hogy a falu egyik részén milyen állapotok vannak. A projekt egy része a lakhatási körülmények javítására fordítható. Mivel ez 15 százalékra korlátozott, gondjaink adódtak. Ötven lakást lehetett volna korszerűsíteni vagy bővíteni, de egy házra csak 10 ezer lejt költhetünk volna, ami nagyon kevés. Egy bizottság Bányai István polgármesterrel felmérte, melyek azok a házak, amelyek a leginkább rászorulnak a javításra. Arra a következtetésre jutottak, hogy bármilyen módosítást végeznek a házakon, nem lesz elegendő, mert gyenge vályogházak, és nincs mit takolni rajtuk. Ezért azt a megoldást találtuk, hogy átcsoportosítjuk a forrásokat, és 18 ezer lejre növeltük az egy házra költhető összeget, s így lakókonténereket helyezhetünk el, amelyek gyermekszobaként használhatók. Ugyanis ezeknek a családoknak legalább három gyermekük van. A gyermekszobák elektromos fűtéssel vannak ellátva, a vízhozóhoz lesznek csatlakoztatva, hiszen mosdóval is rendelkeznek. Ezekből 50 darabot szeretnénk elhelyezni – tájékoztató Ciprian Sabău, a projekt menedzsere.

A projekt a vége felé közeledik, augusztusban kellene zárulnia, ha objektív okok miatt nem függesztik fel és hosszabbítják meg az előírások engedélye szerinti három hónappal.

Rövidfilmsorozat készült a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen

A világ széle

Igencsak érdekesnek ígérkező vetítésre kerül sor február 21-én, e hét péntekén a Köteles Sámuel utcai Stúdió Színházban. A világ széle – The good thing about a small town címmel nemrég rövidfilmsorozatot készítettek a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem színész- és média szakos hallgatói, Kincses Réka vezetésével. Ezen alkotás bemutatóját időzítették holnapra. A websorozat szinopszisaként az alábbiak szerint fogalmazzuk az alkotók:

Kaáli Nagy Botond

„Volt egyszer egy város, sok más városhoz hasonló, nem kicsi, nem nagy, nem szép és nem csúnya. Olyan hely, ahol nem születnek nagy dolgok, sorsdöntő felfedezések, világhírű művészek, de sorozatgyilkosok vagy terroristák sem. Itt nem kezdődtek forradalmak, legfeljebb utcai verekedések – és nem itt fejeződtek be a háborúk. Katasztrófák, tornádók elkerültek, földrengések is csak ritkán voltak, azok is enyhék. A szegénység elhanyagolható Afrikához, a korrupció Venezuelához képest. A diktátor, aki néhányszor itt járt és integetett, csak hetvenötödik a világ legszörnyűbb diktátorainak ranglistáján.

Ebben a városban tanult egy színészosztály. Volt olyan közöttük, aki itt született, olyan, aki mindig ide

vágyott, akit ide sodort az élet, és aki semmi mást nem akart, csak végre elkerülni innen.

De amikor megjelenik a városban egy híres francia producer asszony, valamennyien úgy érzik, elérkezett a pillanat, amikor cselekedni kell. Ki kell törni a jelentéktelenségből, le kell győzni a kisváros határait, meg kell valósítani, ami bennük rejlik, bárholon indulnak is, és legyen bármi az ára...”

A rövidfilmsorozat forgatókönyvét Berei Szidónia, Kedei Csenge, Kerestély Dóra, Purosz Leonidasz és Velencei Éva jegyzi, az operatőri és vágómunka Sárosi Attila, Fazakas Lehel és Velencei Éva érdeme, a filmsorozat szereplői a következők: Adorjáni Nagy Zoltán, Barti Lehel András, Jancsó Előd, Kovács Kata Milla, Oláh Eszter, Pascu Tamara, Pál István, Szederjesi Teodóra, Vajda Boróka, valamint a művészeti egyetem tanárai, B. Fülöp Erzsébet és Harsányi Zsolt. Vezetőtanárok: Kincses Réka és Jakob Wehrmann, forgatókönyv-fejlesztés: Hegedűs Bálint, díszlet-jelmez: Sós Beáta. A sorozat a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Magyar Művészeti Karának és Akadémiai Műhelyének produkciója.

A vetítésre február 21-én, pénteken este 7 órától kerül sor a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színházában.

100 év – erdélyi magyar képzőművészet

Ezzel a címmel jelent meg az a képzőművészeti album, amely 528 oldalban foglalja össze az 1919–2018 közötti időszakban alkotó erdélyi magyar művészek munkáit.

Az RMDSZ által kezdeményezett 1000 év Erdélyben, 100 év Romániában projekt keretében megjelent kiadvány 220 művész életrajzát és összesen 379 alkotás reprodukcióját mutatja be magyar, román és angol nyelven. A kötetben szereplő reprodukciók gyűjteménye 22 hazai és külföldi múzeum, illetve 32 magánszemély és gyűjtő közreműködésével jött létre.

Az albumba beválogatott alkotók többsége olyan életművet tud maga mögött, amelyben az „egyszerre romániai és magyarnak lenni” kettősség vállalása európai mércével mért vagy mérhető kvalitású alkotásokban valósult meg. Szándékunk szerint a kötetben szereplő képzőművészek életrajzai egyfajta romániai magyar művészlexikon szerepét is próbálják betölteni. A műtárgyak legfőbb válogatási szempontja a reprezentativitás és a minőség voltak, de figyeltünk arra is, hogy egy-egy kiválasztott mű a létrejöttét, a nyil-

vánosság elé kerülését, illetve a társadalmi és művészetszakmai hatását tekintve milyen fontossággal bírt az adott helyen és időben – írja Vécsei Nagy Zoltán művészettörténész, a kötet szerkesztője a válogatás kritériumait illetően.

A képzőművészeti album négy fejezetre bontva sorakoztatja fel az 1919–2018-as időszak kiválasztott alkotásait. Murádin Jenő a két világháború közötti (1919–1940) erdélyi magyar képzőművészetet dolgozza fel. Szűcs György az 1940–1944-es korszakot, Törökny csónak hullámverésben címmel. A kommunista Románia (1945–1989) magyar művészetét Vécsei Nagy Zoltán fedi le, a rendszerváltás utáni (1990–2018) erdélyi magyar művekről pedig Kányádi Irén ír.

A 100 év – erdélyi magyar képzőművészet a budapesti Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria támogatásával az Iskola Alapítvány Kiadó gondozásában jelent meg. Kulturális intézmények és művésztörténészek postaköltség térítése ellenében előrendelhetik a kiado@iskolaalapitvany.ro e-mailcímen. Forgalomban, könyvkereskedésben márciustól lesz kapható.

Informatizálják az adóhatóságot

Idén üzembe helyezik az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) szerverét, amelyre az elektronikus naplójú pénztárgépeket kell rácsatlakoztatni – jelentette ki szerdán egy adóügyi konferencián Mirela Călugăreanu, az ANAF elnöke. Az elnök szerint a szerver működésbe helyezése része annak a múlt esztendő végén kidolgozott 14 projektnek, amelyek célja a pénzügyi hivatal informatizálása.

Egy másik fontos projekt a számlák elektronikus zárólása, illetve a zárolás szintén elektronikus, azonnali feloldása, ha az ügyfelek kiegyenlítették az adóhátralékot. Ez ügyben márciusra ígért előrelépést az ANAF elnöke. (Agerpres)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Dr. Pécsi Rita Marosszentgyörgyön

Miért nem működik a „százszor elmondtam”?

Miért nem működik a „százszor elmondtam” módszer a nevelésben? – erről és más érdekes, sokakat foglalkoztató kérdésekről tartott élvezetes, humorral átszótt előadást Marosszentgyörgyön a Házasság hete rendezvény keretében dr. Pécsi Rita magyarországi mestertanár, neveléskutató. Dr. Pécsi Rita szerint rendkívül káros, hogy a magyar (és ugyanúgy a romániai iskolarendszer is) több mint kilencven százalékban az IQ-készségek fejlesztésével foglalkozik, holott az életben való sikeres helytálláshoz az érzelmi intelligenciához kapcsolódó készségek elengedhetetlenek.

Menyhárt Borbála

A marosszentgyörgyi művelődési otthonban tartott előadást szombaton a minden szülőt foglalkoztató kérdéseket az anyaérdeklődésre való tekintettel. Sófalvi Szabolcs marosszentgyörgyi polgármester Facebook-oldalán élőben is követhették azok, akik nem tudtak elmenni a helyszínre.

Dr. Pécsi Rita már az elején hangsúlyozta: az érzelmi intelligencia jelentőségére szeretné felhívni a figyelmet, hiszen a mindannyiunkat foglalkoztató kérdésekre, hogy hogyan működik a nevelés, s ha nem működik, miért nem, az érzelmi intelligencia ad választ. Mint mondta, számos pedagógiai elmélet lát napvilágot, viszont adott helyzetekben a szülő mégis tanácstalanul áll, hogy most vajon melyik módszer működhet.

Elismerte, szülőkként szeret legjobban dolgozni, mert ott, a családban dől el minden, a családnál nincsen erőteljesebb hatásrendszer.

Dr. Pécsi Rita szerint a nevelés lényege valójában elérni, hogy amikor majd nincs ott a szülő, a gyerek akkor is úgy járjon el, ahogyan kell. Sokszor tapasztaljuk, hogy bár szépen elmondjuk neki, hogy az öcsit nem rugdossuk, és meg is érti, de ahogy elfordulunk, mégis rugdossa. A szülő meg bosszankodik: megértette, miért nem csinálja? Sokszor hangoztatják negatív értelemben, hogy „a mai generáció”, de nem csak a kamaszokról van szó; mindenki velünk megesik, hogy elhatározzuk, diplomatikusan fogunk viselkedni adott helyzetben, de előnt a méreg, és mégis odamondunk, grimaszokat vágunk, pedig annak idején ezerszer mondták a szüleink, hogy nem így intézzük el a dolgokat. Tudom, hogyan kell, mégis másként csinálom. Miért van ez?

Ha az érzelmek támogatják...

Mint mondta, sok kutató volt kíváncsi arra, hogyan lehet úgy formálni, nevelni, úgy ráhatni valakire, hogy amikor nem vagyok ott, akkor is azon értékek szerint döntsön, amire megtanítottam. A reklám is erre épít, azt szeretné elérni, hogy ha bemegyek a boltba, az adott termék után nyúljak.

Sok kutatás történt, azonban egyvalamit, az érzelmeket sokáig nem vizsgálták, hiszen érzelmeket akaratlagosan előállítani senki a világon nem tud. Nem tudom elhatározni, hogy ha majd hazajön a gyerek, nagyon mérges leszek, mint ahogyan azt sem, hogy ha valaki belép az ajtón, abba szerelmes le-

Fotó: Nagy Tibor

szek. Nincs ilyen – szögezte le a neveléskutató. Ezért a kutatások a magatartás más területeivel kezdtek el foglalkozni, mint pl. a logikus gondolkodás, elemzés, memória, akaratérő, mindenféle törvényszerűségeket megállapítottak, ellenben az összes kutatás után ott van egy mondat: feltéve, ha az érzelmek támogatják. Hiába határozom el, hogy tökéletesen végigvezetem a feladatot a gyerekeknek, ha az szorong, hiszen a szorongás minden tanulási funkciót gátol. Az iskolai mindennapok pedig szorongást előidéző tényezőkké válnak: holnap kulcsfontosságú dolgozatot írunk, ami majd beleszámít... az életembe, úgy találják a gyerekek, mintha élet-halál kérdés lenne, hogyan teljesít például egy felmérőn.

11 mm vagy 16 km?
Az előadó, aki maga is többgyermekes édesanya, elmondta: annak ellenére, hogy minden gyerek és minden helyzet más, a nevelésnek vannak alapvető törvényszerűségei. A kutatások sokáig nem foglalkoztak az érzelmek szerepével az eredményes nevelésben, ám mára kiderült, hogy azok rendkívül fontosak, megkerülhetetlenek. Az agy tudatos, az értelmi intelligenciát (IQ) meghatározó rétegénél összehasonlíthatatlanul nagyobb ugyanis a tudatalatti rész, az érzelmi intelligenciáért (EQ) felelős „érzelmi háló”, ami az egész idegrendszert átszövi. Hogy ez a háló mennyire fontos, azt jelzi, hogy döntéseink zömét – különösen krízishelyzetekben – ennek a segítségével hozzuk, nem pedig agyunk tudatos részével.

Pécsi Rita szerint az emberi agyban ha a tudatos részt képletesen hosszsmértékben szeretnénk kifejteni, az 11 milliméter lenne. Ehhez képest a tudatalatti 16 kilométer tesz ki. Ha az érzelmi hálónak egy pontját egy kis inger éri, legyen az egy kedves tekintet, kellemes zene, vagy egy jó illat, bemozdul a személyiség. Ha negatívan mozdul be a személyiség, az is sokkal több, mint a semmi, hiszen nevelési, tanítási szempontból a legnagyobb gát a közöny, amíg nincs kapcsolódás, nincs mit tenni, ha nem jutunk be az érzelmi hálóba, felejtjük el a tanítást és a nevelést is hosszú távon – szögezte le a szakember, aki szerint hiába győzködjük a gyereket, hogy barátkozzon azzal a pajtásával, aki nekünk szimpatikus, nem fog. Ugyanakkor ami eldönti, hogy két

ember között futó kaland vagy örökké tartó házasság lesz, illetve hogy mennyire lesz minőségi a családi életük, az nem az, hogy ki hány diplomát hozott, hanem a köztük lévő kapcsolat, az érzelmi háló. Hiába rendelkezik valaki három diplomával, az még nem garancia arra, hogy jó személyisége van, mint ahogyan az is gyakori, hogy valaki nem egy tanult ember, mégis ő a falu bölcse.

Az érzelmi intelligencia életünk végéig fejleszhető

Pécsi Rita szerint a jó hír az, hogy az érzelmi intelligencia kiválóan és minden életkorban fejleszhető. Mindenki egy picit EQ-val születik – azok is, akiknek három diplomájuk van –, és ha nem fejlesztik, vagy nem

megfelelőképpen fejlesztik, akkor akkora marad. Fontos tehát az érzelmi háló fejlesztése: az érzelmeket átélni tudni, sírni, nevetni, örülni, megtörni a közömbösséget; fejleszteni a nyitottságot, az érdeklődést, a kötődést, az empátiát, az együttműködést. Mindezekhez a legjobb eszközök a beszélgetés, a zene, az irodalom, a tánc, a mese, a játék, a társasági együttlét. Erre való a mese is, hiszen a mesében minden pillanatban különböző érzéseket élünk át, egyszer félünk, a másik pillanatban örülünk. Mindannyiunknak, a felnőtteknek is szükségük van történetekre, beleélésre. A beszélgetésnek szintén nagy hatalma van, hiszen általa átélem a másik érzelmeit is. Sajnos manapság egyre inkább kiiktatódik ez az emberek mindennapjaiból, nem beszélgetnek a családban, a buszon, vonaton. Az iskolában már alig felelnek a gyerekek, inkább feladatlapokat töltenek ki, ikszelnek, mert az gyorsan megy. Az előadó szerint körülbelül 23-24 éves korig „tüzel” ez az érzelmi háló, óriási lehetőségek vannak benne. De ezt követően sem áll le, életünk végéig fejlődik a tapasztalataink, a kapcsolataink hatására. Az értelem készségeit belátással, információközléssel, magyarázattal neveljük, az érzelmi készségeket információval nem lehet nevelni. Nagyon jól fejleszhető azonban élményekkel, tapasztalatokkal, érzelmi azonosulással: amikor a gyerekek látja, hogy anya, apa hogy csinálja, vagy éppen a mesében a király hogyan járt el. Érzelmi tanulás akkor történik, amikor valamit átélünk, és ennek hatására az érzelmi hálón egy színapszis, egy benyomás keletkezik – fejtette ki a neveléskutató. Az affektív készségek fejlesztése érdekében, azaz hogy a gyerek képes legyen átélni az érzelmeket, fontos, hogy erre a családban tapasztalatokat szerezzen, megtapasztalja, hogy néha hisztizünk, sí-

runk, elkeseredünk, megízleljük, rácsodálkozunk, összeveszünk, kibékülünk, gyászolunk. Átélniük rengetegszer nemcsak a pozitív, hanem a negatív érzéseket is, ezt jelenti az affektív készség.

A döntéseink hetven százalékát érzelmi alapon hozzuk meg

Azt is megállapította az agykutató, hogy a legnagyobb szerepe az érzelmi hálóknak a döntéseinkben van. Az egész életünk döntései sorozata, az egész nevelés e döntések előkészítése, hogy amikor már nem vagyok ott, a gyerekek akkor is jól tudjon dönteni az egyes helyzetekben. Pécsi Rita hangsúlyozta, a kutatások szerint az érzelmi hálón hozzuk a döntéseink hetven százalékát, és csak harminc százalékban mérlegelünk értelmi szinten. Krízishelyzetben pedig kizárólag érzelmi alapon döntünk.

Az adottságok érvényesülése nem automatikus

A szakember szerint a biológiai, fiziológiai velünk született adottságok: az arcformánk, természetünk, vérmérsékletünk, vércsoportunk mind „hozott anyag”, és sokáig azt gondolták, hogy annyi mindent hozunk magunkkal, hogy nem is nevelhető az ember. Ez a gondolat megdőlt, és kiderült, hogy az öröklött adottságok fontosak ugyan az ember életében, de 20-30 százalékánál nem nyomnak többet a latban. Gyakori, hogy még kicsi a gyerek, de a rokonok már jóslni kezdenek, mondván, olyan mozgása van, biztosan atléta lesz belőle. Ha megnézzük azonban húsz év múlva, nem biztos, hogy ilyen irányba halad a gyerek. Aki utál izzadni, abból biztosan nem lesz balett-táncos vagy atléta, akármilyen jó a mozgása, aki pedig nem gyakorol a hangszerén, abból nem lesz zenész, bármilyen finom hallása legyen is.

Az adottságok érvényesülése nem automatikus: mindenki tudna mondani kapásból néhány ismerőst, akinek szerényebb adottságai voltak valamilyen területen, mint egy társának, és mégis felülmúlta a másikat – mutatott rá dr. Pécsi Rita. És ugyanez érvényes azokra is, akik negatív adottságokkal indultak az életben. A szakember Nick Vujicic életét hozta fel példaként, aki rendkívül negatív adottságokkal, kezek, lábak nélkül született, mégis igen pozitív irányba kanyarodott az élete. Gyönyörű felesége van, többgyerekes családban él, és minden, ami kiemelte a kezdeti helyzetéből, a hit, a humor, a kreativitás, a problémamegoldási készség, a kudarc-tűrés mind érzelmi (és nem értelmi) intelligenciakészség volt.

A készségek rendszere csodákat művelhet: a készség mindenki-ben benne lévő hatalmas csírárendszer, ami nem jön ki magától. Ezért születünk családba, hogy ezt a csírárendszert kezdjük el kiszervezni, kibontakoztatni a gyerekből – véli Pécsi Rita.

Az iskola kilencven százalékban az IQ-t fejleszti

Hozzátette, a különböző készségeket különbözőképpen kell

majd segíteni, hogy fejlődjenek. A kognitív készségek – adatokat, tényeket megjegyezni, tudatosítani, számolni, elemezni – iskolás készségek, az értelem készségei. Ezek azonban alig húsz százalékát teszik ki a teljes készségmezőnek.

A mai magyar iskolarendszer – és sajnos a romániai is –, több mint kilencven százalékban az IQ-készségeket fejleszti. Ez nem kicsit rossz, hanem ártalmas úgy, ahogy van! Borzalmas felborulást eredményez a személyiségben. Egy alig húszszázalékos területen kilencven százalékos energiát fektetni tizenévekig biztos, hogy megbosszulja magát. Bár azt vallják az iskolák, hogy az egész embert nevelik, legyen bátorságuk bevallani, hogy a gyerekek csupán a húsz százalékkal törődnek – mutatott rá.

A szakember egy kutatást is ismertetett, amely bebizonyította, hogy a legokosabb, legjobban teljesítő diákoknak csak egynegyede tudta később megállni a helyét a szakmájában. A többiek megfelelő érzelmi intelligencia hiányában nem tudtak kellőképpen helytállni „az élet viszontagságai” közepe.

Csúcsmenedzseri készségekre egy anyának is szüksége van

A társas, szociális készségekről szólva dr. Pécsi Rita elmondta: ide tartozik minden, aminek a másik emberhez köze van, hiszen társas lények vagyunk: az empátia, a tolerancia, az egymásra figyelés, az egymáshoz való alkalmazkodás. Minden, amire szükségünk van a mindennapokban: a közlekedésben, munkahelyen, családban. Manapság előfordul, hogy ezeket úgy próbálják „megtanítani”, hogy elviszik az embereket csapatépítő tréningre, és azt gondolják, hogy minden hiányosságot három nap alatt sikerül pótolni. Ez lehetetlen – véli az előadó, aki szerint a nagyanyaink korában nem vitték az embereket csapatépítőre, ehelyett kalákában építkeztek, nagycsaládban éltek, közösen arattak, mentek a fonóba, együtt étkeztek, imádkoztak. Dr. Pécsi Rita szava tette: gyakran hallani, hogy valakire ráhúzzák, hogy vezető típus, egy másikra pedig, hogy csapattag típus. Ilyen nincs, nyilvánvaló, hogy a mindennapok során néha csapatban kell dolgozni, ugyanakkor a vezetési készségekre is mindenkinek szüksége van, hiszen az időt beosztani, a hangulatakat uralni mind vezetési készséget feltételez. A jó humorú előadó megjegyezte: alkalma adódott részt venni egy csúcsmenedzseri tréningen, ahol az volt az egyik feladat, hogy összegyűjtsek, milyen vezetési készségekre van szüksége egy csúcsmenedzsernek. Szóba kerültek többek között az önmenedzsment, a tárgyalási technika, a meggyőzés technikája, az önkritika, a kudarc-tűrés, az időbeosztás, a feladatdelegálás, és a lista láttán rádőbönt, milderre egy anyának is szüksége van, amikor elindítja a családot iskolába.

Tanítót vagy tanintézetet?

Szülői dilemmák iskolaválasztáskor

Pár hét múlva elkezdődik az ősszel előkészítő osztályossá váló gyermekek beiskolázása. Tanítót vagy tanintézetet, esetleg osztálytársakat választ ilyenkor a család? – az első csengőszót már átélt szülőket, illetve egy olyan édesanyját is megkérdeztünk erről, aki idén fogja megtapasztalni, milyen változásokhoz az a nagybetűs szeptemberi délelőtt.

Nagy Székely Ildikó

Elsőként *Gyopit*, egy többgyermekes édesanyját szólítottunk meg suliválasztás ügyben.

– Ez a téma legelőször 2017-ben merült fel a családjunkban, amikor a nagyobbik lányunk a 6. életévéhez közeledett. Nem is hittem volna, hogy ekkora fejtörést fog okozni ez nekünk, szülőknél. Azt hiszem, három évtizeddel ezelőtt, amikor mi kezdtük az elemi osztályt, a szüleink feleenyit vacilláltak. Az első kérdés a mi esetünkben az volt, hogy indokolt-e 6 éves kor előtt megkezdeni az iskolát. Iskolapszichológus, óvónők és kortárs szülők véleményét is kikértük, nem utolsósorban próbáltuk felmérni a gyermekünket, hogy kiderüljön, ott tart-e már értelmileg és érzelmiileg, hogy beüljön az iskolapadba. Erről talán nehezebben döntöttünk, mint az intézményről, ahova írassuk. Az iskola kiválasztása előtt kikértük olyan ismerős pedagógus véleményét, akinek megbízunk az ítélekképességében, illetve szóba álltunk olyan szülővel, akiknek a gyerekei az adott tanító egykori diákjai voltak. Ez talán az egyik legjobb referencia a pedagógusról. Másrészt abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy tanítóképzőt végeztem, így több tanítót már tizenéve ismerek, mert épp iskolatársam volt, vagy szakmai gyakorlatot végeztem az osztályában. Az iratkozás előtt két iskola nyílt napjára látogattunk el a férjemmel és az iskolába készülő lányunkkal. Ez a bekukkantó, vagy szülői értekezlethez is hasonló alkalom volt a döntő, hiszen ezt követően kaptunk konkrét információkat az adott pedagógus módszereiről, elképzeléséről, stílusáról, az iskolai környezetről, a lendő osztálytársakról. Fontos, hogy összhang legyen a pedagógus és a diák között, de nem elhanyagolandó az sem, hogy a szülő is egyetértően azokkal az elvekkkel, amelyet a tanító képvisel, és elfogadja azokat. Nekünk hosszú távon kellett gondolkodni, szem előtt tartva, hogy lehetőleg egy iskolába járjanak majd a gyerekek. Nyilván, ha bármelyi-

külnél egy különlegesebb képességet, tehetséget felfedeznénk, akkor a művészeti vagy a sportiskola felé irányítanánk őket, egyébként a hagyományos körzetit (azaz inkább a közelit) választjuk. Másrészt arra is figyelünk, hogy az elemi osztály befejezése után milyen lesz az 5-8. osztály az adott iskolában (pedagógusok felkészültsége, alaptantárgyak oktatása, színvonal), hiszen nem feltétlenül tennénk ki az osztály- vagy iskolaváltásnak a gyermeküket öt év után. Mindezek után úgy vélem, jó döntést hoztunk három évvel ezelőtt, amikor a marosvásárhelyi Dr. Bernády György iskolát választottuk, és ezzel megadtuk az irányt gyermekeinknek.

C mint cimborák

Annamária kisfia tavalyelőtt kezdte az iskolát. Készségesen mesélt arról, mi motiválta a tanintézet kiválasztásában.

– A mi utcánk, a Páring, a volt 2-es (most Bernády) iskolához tartozik, gyerekként a férjem is oda járt. Így könnyű volt választani, hiszen öt percre lakunk a sulitól, és csak egy helyen kell átkelni az utcán, éppen az iskola előtt. A tancit nem mi választottuk, hanem a ficskám legjobb barátjának az anyukája. Úgy gondoltuk, ha együtt lesznek, könnyebb lesz megszokni az új élethelyzetet, ezért mi is a C (Cimborák) osztályba iratkoztunk. Számomra az is nagy segítség, hogy van délutáni foglalkozás, így amíg dolgozom, biztonságban tudom a gyereket. Amit hiányolok, hogy

nincs egy játszótér, egy kis zöldövezet az iskola udvarán. Amúgy maga a dr. Bernády György név is nagyon jól hangzik, jó érzéssel tölt el. A legfontosabb szempontjaink tehát azok voltak, hogy legyen közel hozzánk az iskola, a fiam egy osztályban legyen a legjobb barátjaival, és természetesen anyanyelven tanulhasson. Most már első osztályosok „vagyunk”, és az elmúlt másfél év igazolta, hogy jól választottunk.

Andrea kislánya első osztályos. Az iskolaválasztásban náluk két tényező játszott főszerepet.

– Az egyik legfontosabb szempont az volt, hogy hozzánk és a nagyszülőkhöz is közel legyen a tanintézet, mivel a lányomat a nagymamája veszi ki délben az iskolából. Emellett az is sokat számított, hogy jó tanító nénihez kerüljön. Ennek érdekében az iskolakezdés előtt több helyen érdeklődtünk, és a pozitív visszajelzések alapján döntöttünk. Nekünk bevált az iskola is és a tanító néni is.

A befogadó közösség igénye

Alpár egyedül – pontosabban nagyszülői, rokoni és baráti segítséggel – neveli a lányát, aki több éve iskolás. Tanintézet-választásukat így összegezte:

– Két fő szempontot tartottam szem előtt: legyen színvonalas az oktatás, illetve befogadó osztály- és szülői közösséget találjak. Egyáltalán nem volt mindegy, hogy félárva gyerekem milyen közösségi hangulatban tölti el napjai nagy részét. Már az óvoda nagycsoportjában tu-

dakozódtunk más szülőktől, hogy melyik iskolában milyenek a körülmények, és próbáltuk kideríteni, hány ismerősünk jár oda. Mégis első körben arra gondoltunk a gyerekekkel, hogy oda iratkozunk, ahova a napközis társainak a többsége megy. Legelőször a Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceumban érdeklődtünk, ahol végül mégsem indulhatott abban az évben osztály. A határidő napján iratkoztunk be a Művészeti Líceumba, ahol felvételizni is kellett. A mai napig hálás vagyok, hogy a lányom átmenő minősítést ért el. Ehhez hozzájárult az is, hogy egy évvel korábban egy délutáni hangszeros csoportba jártam. Tehát a helyzet adott volt, és utólag kiderült, hogy érdemes volt egészen új gyerekek közé kerülni, akiknek a szülei is megértő, társaságkedvelő emberek. „Nem mindig az a jó, amit eltervezünk”

Melinda mindkét lánya a Dacia iskolába jár. A nagyobbik nyolcadikos, a kicsi idén kezdte az előkészítőt.

– Iskolaválasztáskor két szempontot tartottam a legfontosabbnak: a pedagógus személyét – milyen munkát végez év közben, bevállal-e iskolán kívüli tevékenységeket, elviszi-e a diákjait könyvtárba, kirándulni –, illetve azt, hogy a tanintézet mennyire van közel az otthonunkhoz. A nagyobbik lányomnál tulajdonképpen a második szempont volt a döntő. Mivel annál a tanítónél, akihez iratni szerettem volna, túljelentkezés volt, a másik pedagógushoz került, aki tökéletesen bevált a lányomnak. A kisebbik gyermekem osztályában nagyon sokan vannak, de az ő tanító nénije neki így is teljes mértékben megfelel. Ebből arra következtettem, hogy nem mindig az a

jó a gyerekeknek, amit mi, szülők eltervezünk. Ha másként alakulnak a dolgok, számára az lesz a tökéletes választás.

Miért a Waldorf?

Noéminek mindkét gyermeke Waldorf-osztályba jár. Választásában több szempont is közrejátszott:

– A lányom és a kisfiam is Waldorf-óvodába járt, így részben adott volt a helyzet. Másrészt a férjem egyetemi oktatóként jól ismeri a különböző iskolai és oktatási rendszereket, és ő is úgy vélte, hogy ez a legjobb választás. A végső döntés meghozatalában a másik szempont a tanító néni volt, akiről sok helyről, waldorfos berkeken kívülről is csak jót hallottam. Ha ezt a két fő szempontot rangsorolni kellene, úgy gondolom, mégis a pedagógus személye nyomott többet a latban. Egy további érv a Waldorf mellett az volt, hogy látom, nagyon sokan már első osztálytól kinlódnak az iskolában. Én ezt el akartam kerülni, nem akartam, hogy a délutánjaink a tanulásra menjenek rá. Nem arról van szó, hogy meg szeretném kímélni a gyerekeimet a tanulástól, de úgy gondolom, nem mindegy, milyen ritmusban és milyen módszerekkel sajátítják el az új ismereteket. A Waldorf be tudja várni az egyéni érési folyamatokat, és elsősorban az emberrel, illetve gyerekekkel, és nem a tananyaggal dolgozik. Öt év távlatából állíthatom, hogy ez az oktatási forma tényleg beváltotta a hozzá fűzött reményeinket. A gyerekeink szeretnek iskolába járni, az alapokat zökönömentesen megtanulták, illetve még csiszolják. A tananyag mellett megtanultak egymásra figyelni, csapatban dolgozni. Nagyszerű barátságok alakultak ki, egyszerűen jó kis közösségbe csepegtünk, és meleg, befogadó környezetben a tanulás is jobban megy.

Több lehetőség közül

Réka kislánya idén ősszel kezdi az előkészítő osztályt. Családjukban több lehetőség is megfogalmazódott.

– Nekünk fontos, hogy közel legyen hozzánk, illetve a nagyszülőkhöz az iskola, mert akkor délben a lányom után tudnak menni. De ennél is lényegesebb a tanító néni személye, illetve az, hogy melyik tanintézet felel meg a leginkább a délutáni program szempontjából is. Azt semmiképpen nem szeretném, hogy az első két évben a lányom ne tudjon játszani és lepihenni sulit után, mert még igényli a délutáni alvást. Ma megyek nyílt napra a lakásunk közelében levő iskolához, és mivel a nagyszülők lakhelyéhez közel eső másik, kövesdombi tanintézetben a betekintős délelőtt már lezajlott, szeretnék az ottani pedagógus egyik órájára is bekérkezni. Jövő héten a Református Kollégiumban zajló nyílt napra is benézünk, és utána döntünk.

Hatékonyabbá tehetik a leukémia kezelését egy magyar kutatócsoport eredményei

Az egyik leggyakoribb felnőttkori leukémiatípus, a krónikus limfociták leukémia (CLL) terápia során kialakuló molekuláris változásokat vizsgálva a daganatos sejtek gyógyszerekkel szembeni ellenállásában fontos szerepet játszó folyamatot talált a Semmelweis Egyetemen (SE) működő MTA-SE Lendület Molekuláris Onkohematológia Kutatócsoport – írta az MTI-nek küldött keddi közleményében a Magyar Tudományos Akadémia (MTA).

A krónikus limfociták leukémia (CLL) az egyik leggyakoribb felnőttkori leukémiatípus a nyugati országokban, Magyarországon mintegy 3-4000 embert érint. Az elmúlt években számos új gyógyszer jelent meg a betegség kezelésére, melyek jelentős javulást hoztak, az esetek egy részében azonban a kezdeti kedvező válaszok ellenére a daganatsejtek ellenállóvá válnak, hiába alkalmaznak új terápiákat.

A Bödör Csaba vezetésével működő kutatócsoport az MTA kiválósági programja, a Lendület program támogatásával számos külföldi partnerintézményt is magában foglaló kutatást indított, melyben több, klinikai jelentőséggel is bíró meg-

figyelést tettek. Kutatásaik középpontjában egy ibrutinib nevű új hatóanyag áll, melynek klinikai bevezetése áttörést hozott a nagy kockázatú CLL-es betegek kezelésében.

Legutóbbi kutatásukban a leukémiás sejtek és más immunsejtek ibrutinibkezelés nyomán megjelenő változásait vizsgálták, és egy speciális „molekuláris programot” azonosítottak a leukémiás sejtekben. Kiderült, hogy ezek a komplex molekuláris változások célzott kezelés hatására aktiválódnak, és bár valamennyi betegben egységes mintázatot mutatnak, egyes fázisaiknak a különböző betegekben eltér az időbeli lefolyása.

Ennek gyakorlati jelentősége lehet, mert így azonosíthatók a kezelésre gyorsabban és lassabban reagáló betegek, ami segítheti a célzott terápiás stratégiákat, és akár új kombinációs kezeléseket is lehetővé tehet.

A kutatók szerint az általuk kidolgozott, legkorszerűbb módszerekre épülő eljárás a jövőben daganatok széles körében lehet alkalmas a különböző célzott terápiák hatására kialakuló molekuláris változások feltérképezésében – olvasható a közleményben. (MTI)

Génszerkesztéssel állították meg az egyik legagresszívabb mellrákot

A mell-daganatok egyik legagresszívabb formája, a tripla negatív mellrák sejteinek terjedését állították meg laboratóriumi kísérletekben a CRISPR nevű génszerkesztést használva. Az Onco-gene című szaklap friss számában megjelent eredményekről a medicalxpress.com számolt be. A tanulmány a betegség legyőzésének új útjait mutatja meg.

A Manchesteri Egyetem, a Glasgow-i Egyetem és a Sheffieldi Egyetem kutatócsoportja az úgynevezett tripla negatív mellrákot vizsgálta. Ez az altípus nem reagál azokra a kezelésekre, amelyeket a daganat más altípusai ellen alkalmaznak. A rosszindulatú mell-daganatok mintegy 15 százaléka tripla negatív, ez az altípus nagy valószínűséggel terjed át más szervekre, és nagyobb eséllyel újul ki a kezelések utáni első években.

A CRISPR génszerkesztési technológiával a kutatócsoport eltávolította két

fehérje – a RUNX és a CBF béta – egyikét a rákos sejtekből. Bármelyiket is vágták ki a „genetikai ollóval”, a rák terjedése megállt, noha a CFB béta nevű fehérje kimetszése, úgy tűnt, nagyobb hatást fejt ki. Amikor a két fehérje bármelyikét visszaszerkesztették a sejtekbe, a rák folytatta a terjedést.

Paul Shore, a Manchesteri Egyetem munkatársa, a kutatás vezetője elmondta, a felfedezés fontos mérföldkő az áttéteket képező rák terjedésének megértésében, noha hosszú még az út, amíg az eredményekből hatékony terápiákat lehet kifejleszteni.

Hozzáette azonban, hogy a két fehérje más, egészséges szövetekben is megvan, tehát olyan szert kell találni, amely ezeket kíméli.

„Fontos, hogy nem tudjuk még, minden tripla negatív sejtre igaz-e a felfedezett hatás, mivel a betegségnek több típusa is van” – mutatott rá. (MTI)

Illusztráció

Textíliatípusok

Talán sokan nem tudják, hogy a softshell egy különleges, szél- és nedvességálló anyag, és azt sem, hogy a skót kockás anyag neve tartán, a taft a selyem típusú szövetek gyűjtőneve, a Thinsulate egy modern hőszigetelő anyag. Hát azt, hogy a több mint 300 éves, ritmikusan ismétlődő részletekben gazdag jeleneteket ábrázoló toile de Jouy-t Marie Antoinette hozta divatba?

Casoni Szálasi Ibolya divattervező

A *sifon* (francia, chiffon= rongy) nagyon finom, áttetsző selyem- vagy szintetikus szál-

ból, kreppelt fonalból, vászonkötéssel szőtt kelme, mely finoman strukturált felületet eredményez. Jellemzője az egyenetlen felszín és a szemcsés fogás. Estélyi ruhákhoz és sálakhoz, ruhákhoz és blúzokhoz is felhasználják.

Selyemből vagy műszálból (pl. nejlonból vagy viszkózból) készül. A felhasznált szálnak megfelelően mossuk, a használati utasítást betartva, csavarni nem szabad, legfeljebb langyosan vasaljuk, mielőtt az anyag teljesen megszáradna. Közben nagyon óvatosan és lassan minden irányba nyújtjuk meg és igazítsuk formájára.

A *softshell* speciális, lélegző, gyorsan száradó, többrétegű, szél-, eső- és hóálló, valamint hőszigetelő anyag. Ez a ruházat hidegebb, száraz és viszonylag stabil időjárás

közepette is egész napos tevékenységekre alkalmas, nagyon praktikus, szabadtéri tevékenységekhez. Egyszínű, mintás és elasztikus változata is van.

A steppelt anyagok a felső, alsó anyagok, valamint a középső rétegben található közbélés összekapcsolásával keletkeznek. Leggyakrabban meleg kabátok, mellények, pulóverek varrására használják.

A *taft* a selyem típusú szövetek gyűjtő-

neve. Sűrű és fényes vászonkötésű anyagot takar, melyet hernyóselyemből, viszkóz- vagy poliészter fonalból készítenek. A selyemtaftoknak alapvetően két típusát különböztetjük meg: a puhább taftokat bélésnek, míg a fonalfestetteket függönyökhöz használják, ugyanis azok sokkal fesesebbek, jobb a tartásuk.

Létezik sima és gyűrött változata is. Nehéz, sűrű szövésű anyag, ahol hullámosodik vagy gyűrődik, ott fénylik. Nagyon szépen játszanak rajta a színek.

Alkalmi ruhák kedvelt alapanyaga.

Tartan – más néven skót kockás. Katonai

szakaszoknak és tehetősebb klánoknak megvan a saját hagyományos kockamintájuk. Most körülbelül 500-at tartanak nyilván. De a hagyományos minták mellett léteznek fantáziavariánsok is.

A Thinsulate egy modern hőszigetelő anyag, a 3M cég gyártmánya. A Thinsulate magas szintű szigetelő tulajdonságokkal rendelkezik, így kétszer olyan hatékony, mint más gyártók szigetelőbevonatai.

Míndez egy különleges mikroszálnak köszönhető, ami tökéletes hőszigetelő tulajdonságokkal bíró mikroszkopikus levegőbuborékokat formál, melyek nincsenek nyomásnak kitéve a használat során.

A Thinsulate® használata ideális magas nedvességtartalom esetén is. Megfelelő hidrofób tulajdonságokkal rendelkezik – szemben más hasonló anyagokkal – a Thinsulate a nedvességtartalom mindössze 1%-át nyeli el anélkül, hogy hővédő jellegét elveszítené.

A *toile* (pontosabban: toile de Jouy, ejtsd:

„toál”, jelentése: textil, kendő, ruha) legalább 300 éves, és olyan textilt vagy tapétát jelöl, amelyre aprólékosan kidolgozott, részletekben gazdag jelenetek kerülnek rézkarcok formájában, szabályos, ritmikus ismétlődésben (a minta általában valamilyen pásztorjelenet: árnyas fák lombja alatt furulyázó juhász, pásztorlány gyermekkel, és így tovább).

A toile-t Marie Antoinette hozta divatba, az ő kora óta örvend világszerte népszerűségnek. Ez a kicsit arisztokratikus minta az utóbbi években sokadik virágzását éli, a klasszikus és kortárs formában egyaránt. A

pásztorjeleneteket ábrázoló minták egy színben, pamutvászon anyagra nyomva, rézkarc technikával készülnek. Függönyök, takarók, párnák, ágyneműk elkészítéséhez használják.

A *tüll* finom hálósövet. Nagyon sokféle-

képpen lehet a tüllanyagokat felhasználni. Alkalmazzák esküvői ruhák és dekorációk, estélyi ruhák, jelmezek, kalapok, fehérneműk, virágkompozíciók, táncruhák, ajándékok, dekorációk, kézműves termékek készítéséhez is.

Mint ruhaalapanyagot alsószoknya, színházi kosztümök vagy a divatos tüll „tütü” szoknyához szintén használják. Létezik elasztikus és csillámos változata is.

A tüll már több mint három évszázada jelen van. Először 1840-ben Viktória királynő menyasszonyi ruhájához használták fel ezt a sokoldalú textíliát.

A tüll anyaga manapság 100 százalékban poliészter. Több változata létezik: sima (a keményebb) tüll, a kissé elasztikus puhább tüll (más néven fátyoltüll), és a legújabb a csillámos tüll. A csillámos tüllből is van olyan fajta, ami jobban hullajtja a csillámokat, de ez egy idő után megáll, és van olyan is, ami egyáltalán nem hullajtja.

Az összes verzió lyukacsos, a vizet nem szívja.

Ember és állat harmóniája

Életmentő védőoltások

Egy kölyökkutya beszerzését követően a felelősségteljes gazdi első útja az állatorvosi rendelőbe vezet, ahol a legfontosabb teendőkről tájékoztatják, főként az első kutyás gazdit. A megfelelő táplálás és a higiénikus tartási körülmények mellett a védőoltások biztosítják a megelőző védekezést annak érdekében, hogy a házi kedvenc hosszú és egészséges életet éljen.

Szer Pálosy Piroska

A felelős kutyatartással járó legfontosabb teendők közé a szakemberek a féregtelenítést és a védőoltást sorolják. Esetenként azt a gazdit, aki első ízben vásárol kutyát, a szaporítók azzal nyugtatják, hogy az öthetes kölyök megkapta az oltásait, ami enyhén szólva túlzás. A 6. és a 12. hét között kezd csökkenni a kutyakölykök természetes védeltsége, ez alatt az időszak alatt kerül sor a kezdő védőoltások beadására, majd egyéves korukig több védőoltást kapnak. A védeltséget nyújtó immunitást követően pedig évente emlékeztető oltások szükségesek a kutya élete végéig. Minden esetben az állatorvos által ajánlott oltási programot kell követni.

Védőoltás kölyökkutyánál – évente többször

A kölyökkutyák immunizálásáról, az oltási programról dr. Pálosi Csabát, a Noé BARKÁJA kiskutya klinikája vezetőjét kérdeztük. A szakember mindenképp hangsúlyozta: egy kölyökkutya minden védőoltást meg kell kapjon ahhoz, hogy a betegségekkel szemben ellenállóvá váljék. A gyógyszergyártók által javasolt oltási protokollum szerint a kölyökkutyák immunizálása érdekében egyéves korukig több alkalommal kapnak védő-

oltást. Rendkívül fontos azonban, hogy az első védőoltás előtt féregtelenítve legyenek a kölykök, ezért az első féreghajtást már két-három hetes korban meg kell ejteni, majd két hét múlva megismételni. Egy nagyon férges kiskutya a védőoltással nem immunizálható teljesen, a védőoltások hatása mindenképp az állat immunstátusától függ. Ahol parvovírussal fertőzött a hely, ahhoz, hogy az állat immunitása biztosítva legyen, ötször-hatszor is be kell oltani. Az orrba cseppek formájában adagolt, a kennelkőhögést megelőző védőoltást hathavonta is lehet ismételni, mivel elég gyakori a járvány előfordulása.

A védőoltások a szopornyica, fertőző májgyulladás, leptospirozis, parvovírusos bélgyulladás, veszettség, kennelkőhögés, babéziózis, Lyme-kór ellen jelentősen védeltséget. A babéziózis elleni vakcina nálunk még nincs forgalomban (Magyarországon azonban beszerezhető), a Lyme-kór elleni oltás sem került még be a köztudatba, mifelelén ritkábban használják, annak ellenére, hogy forgalomban van. Mivel a babéziózt és a Lyme-kórt (borelliózis) főleg kullancsok terjesztik, a kullancs elleni kezelésekre kell fokozott figyelmet szentelni (tableta, pipettás csepp, nyakörv, sőt ezek kombinációja is).

Az oltás nyomán jelentkező allergiás reakciókról kérdezve a szakember elmondta: az oltási reakció 2-3 százalékban előfordulhat, kisebb allergiás reakciótól (viszketegség, bőrpír, pofa és szemek körüli duzzanat) a súlyosabb, fulladásos tünetekig, ami sürgősségi beavatkozást igényel, bármelyik tünet jelentkezik. Helyi reakció is előfordulhat, ami hetekig is fennállhat (gumó a bőrben vagy bőr alatt), többnyire, ha mozgékony kutyusnak intradermális oltást adtak szubkután (bőr alatti kötőszövetbe) beadás helyett, de ezek felszívódnak.

Oltani féregtelenítés után

Fontos féregtelenítés után beoltani a kölyökkutyákat, ugyanis egy nagyon férges kiskutya a védőoltással nem immunizálható teljes mértékben. Sajnos gyakori eset, hogy oltást és féregtelenítést egyszerre kap a kutya, ezt azonban kerülni kell, ezért időben ajánlott konzultálni az állatorvossal annak érdekében, hogy személyre szabott féregtelenítési és oltási protokollumot kapjon a páciens az adott epidemiológiai (járványtani) helyzetnek megfelelően. Nem mindegy, hogy a kölyökkutya volt-e féregtelenítve az anyja mellett, meddig kell elkülönítve tartani, hányadik oltás után mehet más kutyák közé, szabad-e fürösztetni, milyen étrend ajánlott stb. Mindezekről a kérdésekről rész-

letesen tájékoztatja a gazdit a szakember. Fontos a kis- vagy akár a felnőtt kutyát is mielőbb orvoshoz vinni, ha valami oknál fogva megbetegszik, nem szabad halogatni, mert orvosi segítség nélkül az állapota súlyosbodhat. Egy törődő és figyelmes gazdi be tud számolni arról, hogy a kutyája hány-e vagy sem, de arról is, hogy naponta hány-szor, híg-e a széklete, mennyi vizet fogyaszt stb. Minél több információt szolgáltat a kutya tulajdonosa, az orvos annál könnyebben találja meg a betegség okát. Egyes kutyatartók azzal keresik fel az állatorvosi rendelőt, hogy szerintük megváltozott a kutya viselkedése, ami azonban túl kevés ahhoz, hogy a kór meghatározás időben megtörténjen.

Fotó: Pálosi Csaba

Az asztrológus üzenetei

Tóth Sándor

Idén február 19-től március 20-áig tartózkodik a Nap a Halak jegyében. A zodiákus utolsó stációjához érkezünk. A spirituális fejlődés ómegája a végső felismerés, miszerint a „nagy egység” részeként létezzük. Mifelénk e periódus a tél utolsó felvonása, a bágyadt ébredés, a tavasz eljövételének reménye.

A Halak szülött a legnagyobb álmodozó. Érzelmileg labilis, lelki befolyások örvényei között evickél. Jóindulatú, segítőkész, gyengeségeit gyakran kihasználják. Szüksége van egy olyan társra, közösségre, akire támaszkodhat.

Az álmóvilág egy irracionális szféra, jelekkel, jelzésekkel, képekkel, eseményekkel, történésekkel telt. Egy másik dimenzió, egy másik létsík, ahol nincs szükségünk fizikai testünkre, bár az érzések, érzetek, a testi örömök és fájdalmak megélése néha semmiben sem különbözik a hétköznapi élet meg tapasztaltaktól. A buddhisták azt mondják, hogy attól függően, kinek milyen a karmája, olyan eseményeket teremt akár az álmó-, akár az úgynevezett valóságos világban. Vannak olyanok, akiknek rémálmai vannak, míg mások álmukban boldogok. Hasonlóképpen működik ez a valóságban is. Néha jól mennek a dolgaink, és boldogok vagyunk, máskor sikertelennek érezzük magunkat, tehát boldogtalannak. És ez elég gyorsan változhat, mert tudjuk, hogy egy történés hatására minden az ellenkezőjébe csaphat át. A boldogságot és boldogtalanságot is külső okoktól tesszük függővé. Mondjuk, egy másik személytől vagy egy élethelyzettől. Stabilitást várunk el valakitől, egy olyan keretet, melyben aztán bizonyos eseményeket és embereket manipulálhatunk. Mert tetszik vagy sem, hatunk a környezetünkre. Befolyásolunk embereket, akár tudatosan, akár tudattalanul. És persze ragaszkodunk a stabilnak hitt valósághoz, melyet kényünk-kedvünk szerint alakíthatunk. Ekkor azt gondoljuk, hogy boldogok vagyunk. Sajnos az a probléma, hogy ez nem igaz. Mert ha igaz lenne, akkor jól működne a kapcsolataink és a párkapcsolatunk. Meglátunk valakit, megszeretjük, közös sorsot kezdünk kialakítani, és boldogok vagyunk. Aztán telik-múlik az idő, hetek, hónapok, jobb esetben évek, és valami történik. A legnagyobb boldogság kelles közepén egy pillanat alatt meg tud változni minden. Ugyanaz a két ember ott maradt, a boldogság madara pedig elrepült. Előttünk áll az ember, aki most már a

boldogtalanságunk oka és forrása. A buddhizmus szerint az ilyen történések a karma következményei, amit a hétköznapi ember képtelen átlátni. Buddha tanításai szerint az ártó cselekedetek a jövőben negatív megéléseket okoznak, míg a segítő cselekedetek boldogságot, örömet. Szenvedés és boldogság akkor keletkezik, ha belső okai vannak. Innentől már el lehet jutni ahhoz a felismeréshez is, miszerint az ébrenlét is csak egy álmó. Ha ez így van, akkor a valóságnak hitt álmóból is fel lehet ébredni, ahogy ezt bizonyos sorseseemények kapcsán megtapasztalhatjuk.

A világ tulajdonképpen egy illúzió. Egy olyan álmó, melyet közösen álmodunk. A történelem folyamán a díszletek változtak, de az emberi problémák ugyanazok maradtak. A fizikai sík önmagában polarizált. Azt tapasztaljuk, hogy ellentétek, feszültségek vannak, melyek konfliktusokat okoznak, és ezt küzdelemként, harcra kényszerítik meg. A harcos győzni akar, az ellenfelet megadásra kényszeríteni. A létért való küzdelem áldozatokkal jár. Így van ez a mindenkori élővilágban is. A Föld olyan, mint egy tökéletes szervezet. Vannak védekező mechanizmusai, van immunrendszere. Az ember, aki a kezdetekben még kapcsolódott a magasabb létsíkokhoz, és harmóniában élt a környezetével, megváltozott. Egoizmusa, hataloméhsége miatt az anyagi világ fogságába esett. Nem több, mint az a rovar, amely belesétál a hűsevő virág bódító mélységébe. Repülőgépeken, helikoptereken és űrhajókon emelkedik a magasba, órák alatt eljut oda is, ahová annak idején heteket, hónapokat utazott. Mégis, néha olyan érzésünk van, hogy egy golya vagy egy lazac célja magasabbra, amikor útra kél, hogy a királypingvinekről ne is beszéljünk. Mondjuk ki: az ember a Föld legkártékonyabb élőlény. Jóval többet vesz el, mint amire szüksége lenne. Felhalmoz, pazarol, tékozol. Egy „szép, új világot” épít ott is, ahol teljesen értelmetlen. Lásd az Arab-félsziget Ezeregyéjszaka csodáit meghazudtoló csillogását. Műanyag világ épül a Vízöntő korszakban, és okostelefont bámulva csodálkozunk mindenben. Rajtunk múlik, hogy megvalósul-e a Bertolt Brecht által vizionált esz-közemberek, végtagemberek, nyúlványemberek világa. Merjük feltenni magunknak azt a kérdést, hogy amit mostanság érzékelünk, az egy lidérces álmó, vagy a való világ?

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Főtéri történet

Újságvásárlás a főtéren

Ötvös József

Megrögzött vagy régi vágású újságvásárlóként hetente többször is meglátogatom a főtéri újságárusokat, mert annak is megvan a sajátos hangulata, még ha késő este interneten böngészgetem is a halottak között az ismerősöket, de az újság igazi varázsa – legalábbis számomra – az a pillanat, amikor kezembe veszem a még érezhető vagy csak beleképzelt fa friss illatát, s kedvesen elbibbelődöm a lapok szétválasztásával. Bizony, a digitális világ térhódításával és a felgyorsult élettel együtt változott az újságvásárlás divatja meg gyakorlata, és az újságvásárlás módja is. Legalábbis a marosvásárhelyi főtéren mindez tetten érhető.

Napi újságkereső sétámon először a főtér felső részén érem el az első újságosbódét, az egykori Dudutz-sarkon (fiatalabbak kedvéért ideírrom: Kossuth Lajos utca és a Rózsák terének sarkán, idegenek már sem a Dudutz feliratot, sem a Kossuth Lajos nevét nem fogják ott megtalálni, de ők úgysem vásárolnak ott újságot, mert nekik való ott nincs). Reggel fél kilenckor kérem ott a Népiújságot, mire kedves komolysággal válaszol az eláruló: „még nem jött meg”.

Ebben az időpontban nyugodt sétálással is jól lehet haladni a főtéren, mert a járdán nem sokan közlekednek. A főtér jobb oldalán, valahol a közepe tájékán érem el a következő újságárust, ahol egymás mellett egyszerre két standot is találok. Az elsőnél ritkán állok meg, mert még mindig a falra akasztható ortodox naptárt árulja, de mi már december 31-én éjjel lecsereztük a múlt évit. A másiknál 9 órakor még nincs nyitás, így a Rózsák tere jobb oldalán megyei napilap nélkül maradtam; de se baj!

Leballagok az egykori Deák Ferenc (ma Győzelem) tér alsó feléig, és ott a fekete üvegfalú multifunkcionális épület egyik sarkában szerényen meghúzódva áll a legjobb főtéri újságáruda: zárt helyiségben, télen is megfelelő hőmérsékletben lehet vásárolni Népiújságot és Krónikát. Utóbbi csütörtökön csak fél tízig, mert a nyolc oldalra összeszűkült Erdélyi Napló betétként benne van, és akkor gyorsan fogyó áru.

Visszafelé haladva, a főtér bal oldalán lévő autóbussz megálló mellett Feritől megvásárolom kéthetente a Központot. Volna még egy pár olyan folyóirat, ami a napilapok mellett érdekelné az erdélyi magyar értelmiséget, de azokat hiába keresi az ember ennél az öt főtéri újságárusnál. Aki a kéthetente megjelenő irodalmi folyóiratot, a Helikont szeretné megvásárolni, vagy a városunkban megjelenő Látót, esetleg a Székelyföldet, az a Gutenberg könyvesüzletben próbálkozhat. Ha szerencséje van, és jókor érkezik, még találhat belőlük egy-két példányt. Még érdekelné a Művelődés című havilap, de azt ebben a városban sehol sem árulják. Én viszont elárulom, a régi vártemplomi papi lakás épületében működő Kántor-Tanítóképző Főiskolánál olvasható. Ez a 2020-as esztendő főtéri magyar nyelvű újságfelhozatala.

1.	KÁRTYA- LETÉT	RÓMAI 4 PORTEKÁT ELAD	A VOLGÁBA ÖMLIK	ELEKI	HUSZÁR- PARANCS	IGEKÉPZŐ EHETŐ A GYÜMÖLCS	TÜRK NÉPEK GYŰJTŐ- NEVE	KUBAI FESTŐ (WILFREDO)	BEGYŰLI	SZÁMSZERŰ TÉNY	LÁM FRANCIA VÁROS	OROSZ FÉRFINEV	USA-BELI IRÓNÓ (ANAIS)	OLASZ NOB- JEL
A rejtvény főszereplője François de La Rochefoucauld herceg, író, aforizmaszerző egyik gondolatát idézzük.	A													A
	AZ ARGON VEGYJELE		HALOGÉN ELEM A KALCIUM VEGYJELE			KATALÁN ÉPÍTÉS A SZÉKRE TELEPSZIK					AZ EGYIK MÉH- TERMÉK AHOGY			SZ
	NAPJA: DE- CEMBER 13. DON QUIJOTE ... MANCHA			DE... NATURA (LUCRETUS MŰVE) MEZ					KELET- VIETNÁM HELYISÉG A LAKÁSBAN				FÉLÉVI! EGYSZERŰ GÉP	
2.	K	SZAPORÍTÓ- SEJT	MŰHELYI FESTŐ (GÉZA) KARAVÁN- ÁLLAT	TÜRK NÉP ISZKOLÓ				M. RÉGÉSZ (AURÉL) ELŐTAG: KÉP				TOVA NŐI NÉV (AUG. 18.)		
DIVINÁLIS			BALZSAM BECÉZETT SZŰLŐ		VARRÓ- ESZKÖZ ALLÓVÍZ		LEKVÁR VERONA FOLYÓJA		AZ ŐN VEGYJELE ÁSVÁNYI FŰSZER			FOHÁSZ AZ ITTENI		
NÉMET AUTÓ- MÁRKA		OKTAT INDIÁN TÖRZS				HELYSÉG POLGÁRA CITROM (ANGOL)			HÁZHELY KOJAK ALAKÍTÓJA (TELLY)					
ZSOKÉ			CSOMAGOL DRÓT- KÓTEL			ZENEKAR TAGJA N. D. FIZIKUS (PAUL)					BECÉZETT ZOLTÁN TRENTER (LATIN)			
HÁROM (OLASZ)		MÁS KÁRÁN TANULO A KRÓM VEGYJELE			NŐI NÉV (FEBR. 26.) ANNYI MINT (RÓV.)				ANTE MERI- DIEM (RÓV.) ÁLLATI FEKHELY			VAN FELE- SÉGE SKÁLAHANG		
IGEN (NÉMET) FELTÉVE		HUSZÁR- FEJFEDŐ BECÉZETT PÁL		BARÁT (SPANYOL) SVÁJCI ÍRÓ (CLAUDE)				BELGRÁD HEGYE SP. ÉS PORT. AUTÓJEL					EZTI ISKOLA (RÉG.)	
		TESZT ...KRÖGER (TH. MANN REGÉNYE)		OLASZ SZERELEM ZOMÁNC				JUPITER- HOLD CSILLAG- KÉP					...SAROK (NŐI CIPÓN) VAJDASÁGI VÁROS	
ALBÁN HIR- ÜGYNÖK- SÉG		TILTÓSZÓ PÓKSZERŰ ÁLLATKA		BENT BENT! ÉS	A NÁTRIUM VEGYJELE HURU TÁRSA		LENGYEL VÁROS HAMIS					SZIBÉRIAI FOLYÓ CSEND- JELZŐ		
G. BRUNO SZŰLŐ- VÁROSA		VÉKONY FÉMLAP ANGOL MŰVÉSZET				OROSZ URALKODÓ VOLT FOGOLY			TEGNAP UTÁN MÉLY NŐI ÉNEKHANG		NÉLKÜL (LATIN) BESZEGI!			
...EKBERG (SZÍNHÉ- SŐ)			M. KÖLTŐ (LÁSZLÓ) M. CRISTO BORTÓNE			DÉRY TIBOR MŰVE KUTYA			KÁROMKO- DÁS NAPSZAK					
GITÁR- HŰROKI		BŰNÜGYI REGÉNY KILO (RÓV.)			NORMA ... (M. RITT FILMJE) RÓMAI 50		KIÁLTÁS A CORRIDÁN NÉVELŐ			KARMESTER (ALBERTO) AMPÉR (RÓV.)				
L.N.J.	Y												IDEGEN NÉPEK PERZSA NEVE	

Február 13-i rejtvényünk megfejtése: **Dicséretet visszautasítása az a vágy, hogy kétszer dicsérd meg.**

Az Aquaserv Rt. Románia legjobban teljesítő ivóvíz- és szennyvízhálózat-kezelői, szolgáltatói között

Egyes gazdasági-pénzügyi mutatók szerint a marosvásárhelyi Aquaserv Rt. az ország legjobb ivóvíz- és csatornahálózat-szolgáltatói között van. Ez derül ki a *Román Vízügyi Egyesület (Asociația Română a Apei – ARA) konzultáns cégének tanulmányából*, amely az ivóvíz- és szennyvízkezelő cégek gazdasági teljesítményét mérte fel.

Az Aquaserv Rt. az ország első hét ivóvíz- és szennyvízhálózat-kezelő vállalata között van.

Bár Maros megye mind a lakosság létszámát tekintve, mind gazdaságilag a középmezőnyben van, az Aquaserv Rt., gazdasági-pénzügyi teljesítményének köszönhetően, országos szinten élen jár a közszolgáltató cégek között. Az említett tanulmányból kiderült, hogy a jövedelmet illetően a *hetedik helyen áll*, maga mögött hagyva gazdaságilag jóval fejlettebb megyékben működő szolgáltatókat.

Az elért eredmények alapján több mutató által igazolt teljesítmény, amelyet a következő grafikonok illusztrálnak:

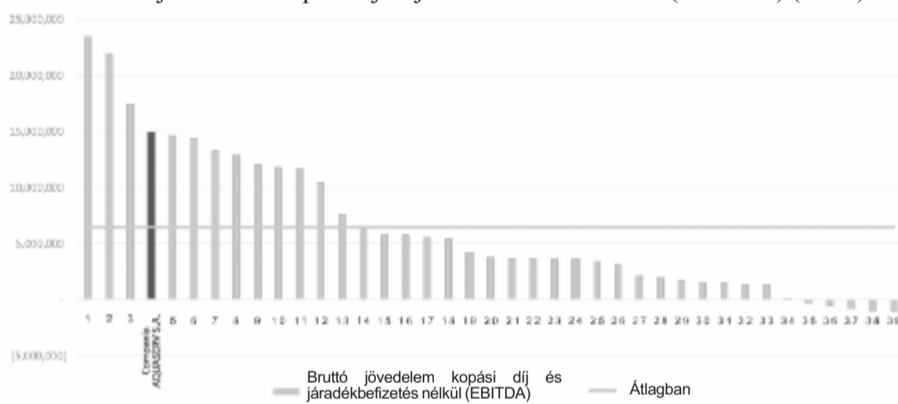
• Számlázott ivóvíz- és szennyvízmennyiség – 4. hely

Számlázott mennyiség/köbméter

• Bruttó jövedelem, kopási díj és járadékbefizetés nélkül (EBITDA) – 4. hely

Bruttó jövedelem kopási díj és járadékbefizetés nélkül (EBITDA) (RON)

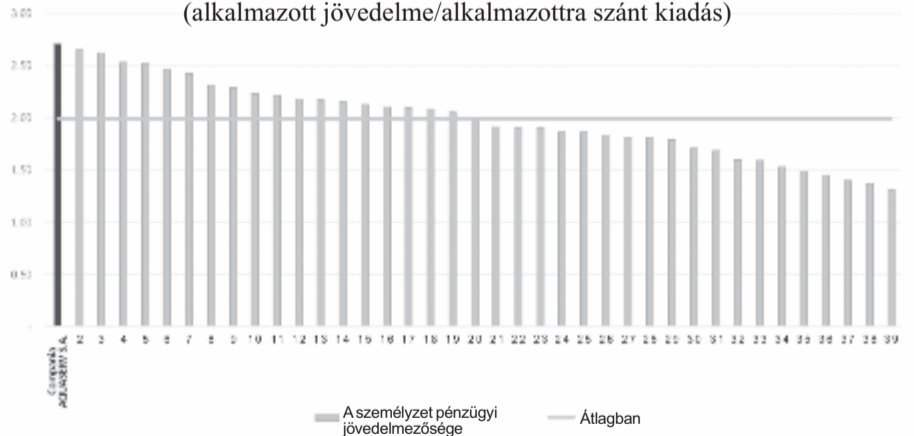

Az ivó- és szennyvízkezelés terén az Aquaserv Rt. alkalmazottai a legproduktívabbak Romániában

Ha az említett teljesítmények különlegesek, még meggyőzőbb az Aquaserv Rt. alkalmazottainak hatékonysága. Ezen a téren a cég az első és a második helyen áll, annak ellenére, hogy az Aquaserv Rt. alkalmazottainak létszáma a hazai ivóvíz- és csatornahálózat-szolgáltató cégek rangsorolásában a középmezőnyben áll.

• A személyzet pénzügyi jövedelmezősége – 1. hely

A személyzet pénzügyi jövedelmezősége (alkalmazott jövedelme/alkalmazottra szánt kiadás)

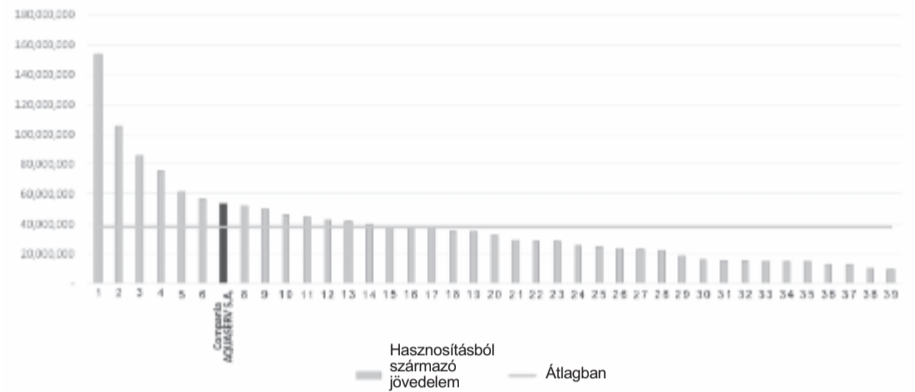
• Alkalmazottak összlétszáma – 14. hely

Alkalmazottak összlétszáma (személyek)

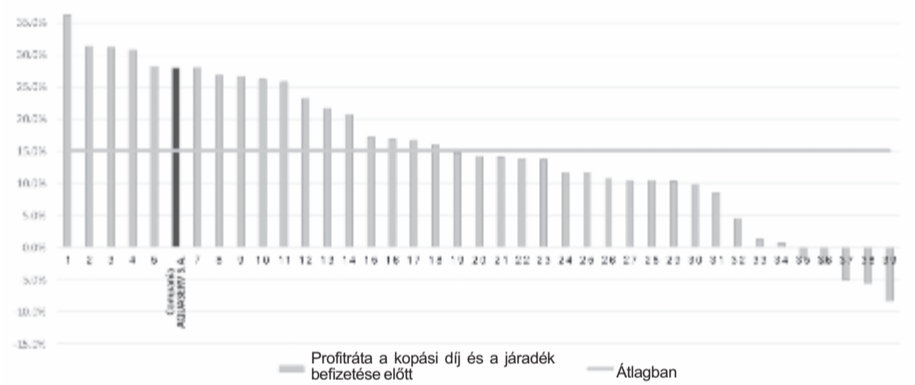
• Jövedelem – 7. hely

Hasznosításból származó jövedelem (RON/év)

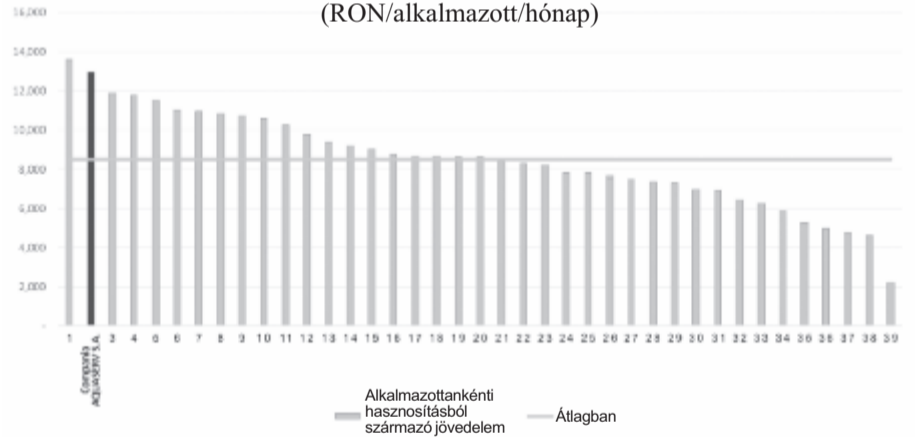
• Profitráta a kopási díj és a járadék befizetése előtt (profit/jövedelem) – 6. hely

Bruttó profitráta a kopási díj és a járadék befizetése előtt (%)

• Alkalmazottankénti hasznosításból származó jövedelem – 2. hely

Alkalmazottankénti hasznosításból származó jövedelem (RON/alkalmazott/hónap)

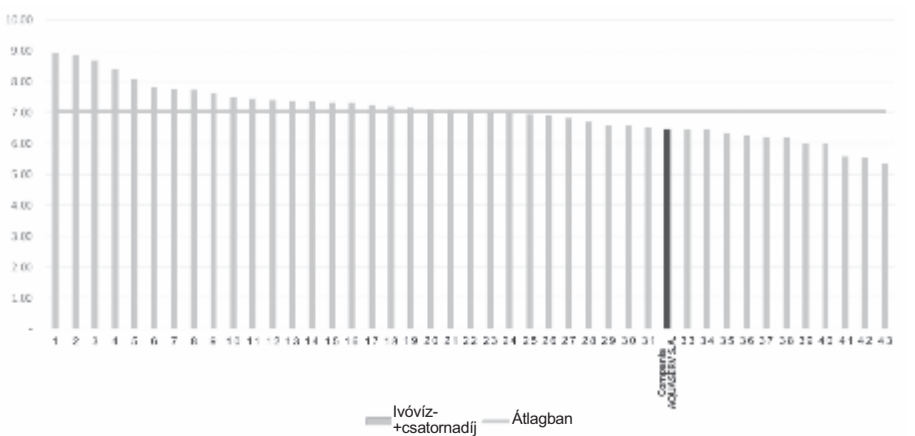
Az országban az egyik legalacsonyabb szolgáltatói díjak

Öröndetes tény, hogy az Aquaserv Rt. az országos átlag alatti szolgáltatói díjat alkalmaz, szinten tartja, és így éri el a jó gazdasági teljesítményt. Tulajdonképpen ez az egyedüli mutató, amivel az Aquaserv Rt. az országos rangsorolás alján található.

Ha eddig az a szóbeszéd járta, hogy az Aquaserv Rt. által alkalmazott díjak a legnagyobbak között vannak az országban, a független cég által készített tanulmány adataiból kiderül, hogy mindez csak mendemonda. Az adatok igazolják, hogy az Aquaserv Rt. az országban a legalacsonyabb díjakat alkalmazza.

A regionális ivóvíz- és szennyvízhálózat-szolgáltatókat feltérképező romániai tanulmány alapján az Aquaserv Rt. az alkalmazott ivóvíz- és csatornahálózati díjak alapján a vizsgált 43 szolgáltató között a 32. helyen áll.

Ivóvíz- + csatornadíj (RON/köbméter)

Több lehetett volna ebben a meccsben

Bálint Zsombor

A Bukaresti Rapid elleni találkozót is a sportcsarnokban játszotta a Marosvásárhelyi CSM férfikosárlabda-csapata, ami határozottan jót tett a közönségnek (amely civilizált körülmények között követhette a meccset) és az együttesnek is, utóbbi játéka sokkal jobban hasonlít a kosárlabdához, mint az idény elején. Ennek alátámasztására pedig csak egy érv: egy olyan találkozón, amelyen Bölöni Tamás „csupán” 13 pontot szerzett, ezt a csapatjáték olyan szinten kompenzálta, hogy akár meg is lehetett volna szorongatni a dobogós ellenfelet.

A meccs azonban majdnem negyedórás késéssel kezdődött, mert az egészségügyi felügyeletet ellátó személyzet nem volt jelen a teremben a kijelölt kezdési időpontban.

Nem sok reményt fűzhetünk a találkozóhoz, tekintve a rangsorban elfoglalt helyeket, a mérkőzésen azonban nem született sima bukaresti győzelem. Noha az első negyedben a Rapid 11 pontra elhúzott, a védekezés látványosan fejavult a második negyedben, és szünet előtt egyenlített a CSM, elsősorban a lepattanózási és elcsipett labdákból. A hazai csapat balszerencséjére a Rapid részéről Dumitrescu dudaszóra dobott egy triplát, ezzel a hárompontos előnnyel vonultak öltözőbe szünetben a fővárosiak.

A bátor és a korábbiakhoz képest sokkal tetszetősebb játékkal előszókoló marosvásárhelyiek a harmadik negyedben sem adták fel, és kétszer is átvették a vezetést. A rapidos Dumitrescu azonban remek dobónapot fogott ki távolról, és mindig visszahozta a Rapid előnyét. Végül az egyensúly akkor bomlott meg végleg, amikor Tóth Ádám kétszer egymás után labdát vesztett, mert szabálytalanságot reklamálván nem őrizte meg a hidegvérét. Az utolsó hat másodpercben aztán Bölöni kezéből is kivették a labdát, és a Rapid egy újabb dudaszóra dobott kosárral Manolescu révén már nyolc pontra elhúzott.

Az utolsó negyedben túl jól kezdtek a fővárosiak, hogy esély lehessen az utolérésükre, később pedig George Trif lehívta a tapasztaltabb játékosait, Tóthot és Bölönit, csupán a fiatalokat használta az

Fotó: Nagy Tibor

utolsó öt percben, akik néhány igen tetszetős kombinációt mutattak be, amilyeneket a szezon elején nemigen néztünk volna ki ebből a csapatból.

Talán többet is ki lehetett volna hozni ebből a meccsből, ám a Rapid játékosainak sokkal nagyobb

tapasztalata eldöntötte a meccset.

A folytatásban a marosvásárhelyi együttes Ploiești-re látogat, ahol jövő héten mindkét helyi csapat ellen pályára lép, a szövetség honlapján egyelőre mindkét meccs hétfőn szerepel, aminek nyilván változnia kell.

Jegyzőkönyv

Férfikosárlabda 1. liga, 16. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Bukaresti Rapid 66:79 (10-21, 16-8, 23-28, 17-22)

Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 200 néző. Vezetete: Faluvégi István (Szászrégen), Eugen Lăzărescu (Kolozsvár), Răzvan Chira (Dés). Ellenőr: Alexandru Columban (Kolozsvár).

Marosvásárhelyi CSM: Szilveszter 15 pont (1), Bölöni 13 (1), Ștețca 13 (3), Tar 8, Mureșan 8 (2), Györki 4, Ștefan 3, Tóth 2, Barabási L., Blaga, Barabási Z., Tălmăcean.

Rapid: Sandu 22, Dumitrescu 19 (5), Potcoavă 10, Zarojanu 9 (1), Manolescu 8, Varga 7, Naziru 3, Bălcescu 1, Costea, Gheorghe, Mihai.

Eredményjelző

Férfikosárlabda Nemzeti Liga, középszakaszc:

* Piros csoport, 2. forduló: Bukaresti Steaua – Temesvári SCM 100:82; 3. forduló: Bukaresti Dinamo – Nagyszebeni CSU 79:78.

* Sárga csoport, 3. forduló: CSM Focșani – BCM U FC Argeș Pitești 70:90, Medgyesi CSM – SCM U Craiova 88:92, CSO Voluntari – Galaci CSM 82:77.

Férfikosárlabda 1. liga, 16. forduló: Bukaresti Aurel Vlaicu Főgimnázium – Kolozsvári U 64:52, CSM Ploiești – Nagyszebeni CSU II 44:47, Kolozsvári U-BT II – Bukaresti Agronomia 79:74, Marosvásárhelyi CSM – Bukaresti Rapid 66:79, CSO II Voluntari – CSU Ploiești 76:80 (korábban játszották). Az előző fordulóból: Nagyszebeni CSU II – Kolozsvári U-BT II 61:100, Bukaresti Agronomia – Bukaresti Aurel Vlaicu Főgimnázium 86:64, Kolozsvári U – Bukaresti Rapid 62:73.

A 10. fordulóból: Kolozsvári U-BT 2 – Bukaresti Rapid 56-61.

A 18. fordulóból előre hozott találkozón: CSM Ploiești – Kolozsvári U 56:84.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 26. forduló: Arsenal – Newcastle United 4-0, Aston Villa – Tottenham 2-3, Brighton & Hove Albion – Watford 1-1, Chelsea – Manchester United 0-2, Everton – Crystal Palace 3-1, Norwich – Liverpool 0-1, Sheffield United – Bournemouth 2-1, Southampton – Burnley 1-2, Wolverhampton – Leicester 0-0. Az élcsoport: 1. Liverpool 76 pont, 2.

Manchester City 51, 3. Leicester 50.

* Spanyol La Liga, 24. forduló: Athletic Bilbao – Osasuna 0-1, FC Barcelona – Getafe 2-1, Eibar – Real Sociedad elhalasztva, Granada – Valladolid 2-1, Leganés – Betis 0-0, Mallorca – Alavés 1-0, Real Madrid – Celta Vigo 2-2, Sevilla – Espanyol 2-2, Valencia – Atlético Madrid 2-2, Villarreal – Levante 2-1.

Az élcsoport: 1. Real Madrid 53 pont, 2. FC Barcelona 52, 3. Getafe 42.

* Olasz Serie A, 24. forduló: Juventus – Brescia 2-0, Sampdoria – Fiorentina 1-5, Bologna – Genoa 0-3, Udinese – Hellas Verona 0-0, Lazio – Inter 2-1, Cagliari – Napoli 0-1, Sassuolo – Parma 0-1, Atalanta – AS Roma 2-1, Lecce – SPAL 2-1, AC Milan – Torino 1-0. Az élcsoport: 1. Juventus 57 pont, 2. Lazio 56, 3. Inter 54.

* Német Bundesliga, 22. forduló: 1. FC Köln – Bayern München 1-4, Union Berlin – Bayer Leverkusen 2-3, Fortuna Düsseldorf – Mönchengladbach 1-4, Hoffenheim – Wolfsburg 2-3, Borussia Dortmund – Eintracht Frankfurt 4-0, Lipcsei RB – Brémai Werder 3-0, Paderborn – Hertha BSC 1-2, Augsburg – Freiburg 1-1, Mainz – Schalke 04 0-0. Az élcsoport: 1. Bayern München 46 pont, 2. Lipcsei RB 45, 3. Borussia Dortmund 42.

* Francia Ligue 1, 25. forduló: AS Monaco – Montpellier HSC 1-0, Nantes – Metz 0-0, Toulouse – Nice 0-2, Bordeaux – Dijon 2-2, Lyon – Strasbourg 1-1, Nîmes – Angers 1-0, Lille – Olympique Marseille 1-2, Amiens SC – Paris St. Germain 4-4, Brest – St. Etienne 3-2, Reims – Stade Rennes 1-0. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 62 pont, 2. Olympique Marseille 52, 3. Stade Rennes 41.

Súlyos büntetést kapott Bölöni László klubja: a Belga Labdarúgó-szövetség fegyelmi bizottsága tízezer eurós büntetést szabott ki a tabella negyedik helyén álló Royal Antwerp-re. A büntetés oka: az FC Bruges elleni, 2-1-re megnyert november 10-i bajnoki mérkőzésen kétszer is meg kellett szakítani a játékot szurkolói rendbontás miatt – a drukerek előbb füstbombákat dobtak a játéktérre, később sörösdozokkal vették célba a játékvezetőt és asszisztensét. Fotó: AFP

Bajnokok Ligája

A címvédő Liverpool kikapott az Atlético Madridtól

Az Atlético Madrid otthon 1-0-ra legyőzte a címvédő Liverpoolt, míg a Borussia Dortmund szintén hazai pályán 2-1-re nyert a vendég Paris Saint-Germain ellen a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjében.

Madridban Saúl Níguez a 4. percben szöglet utáni lecsorgóból juttatta vezetéshez az Atléticót, majd hiába támadta végig a mérkőzést a vendégcsapat, kapura nem jelentett komoly veszélyt. A spanyolok végig fegyelmezetten védekeztek, és néhány kontrára is futotta az erejükből, míg a Liverpoolnak nem volt kaput eltaláló lövése.

A dortmundi összecsapáson kiegyenlített mezőnyjáték mellett a hazai együttes az egész meccsen kapura veszélyesebben játszott francia ellenfelénél. A mérkőzés három gólja a második félidőben nyolc perc alatt esett: a hazaiak Erling Haaland révén a 69. percben, majd Neymar egyenlítését követően a 77. percben kerültek előnybe.

A 19 éves norvég támadót januárban szerződtette a német együttes, amelyben 7 tétmérkőzésen már 11-szer volt eredményes. A Bajnokok Ligája szezonjában – az őszi idényt a Salzburgban töltötte – 7 meccsen 10 találatnál jár.

A visszavágót március 11-én rendezik.

Klopp csapata támadójátékával és a bírival sem volt elégedett

A Liverpool német edzője, Jürgen Klopp szerint csapata támadóharmadban mutatott gyengélkedése és a házigazda Atlético Madrid „negatív taktikája” vezetett a címvédő Liverpool 1-0-s vereségéhez kedden este a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjének első mérkőzésén. „Az Atlético védekezésében egészen kivételes volt ma. Nem vagyok csalódott a teljesítményünk miatt, de a támadóharmadban nem voltunk elég jók. Csak a párharc első félidejét vesztítettük el, de nem vagyunk kilátástalan helyzetben, küzdeni fogunk, és hazai pályán lesz lehetőségünk a fordításra. A félidőben azért cseréltem le Sadio Manét, hogy sárga lapja után nehogy pirosat kapjon (Mane könyöklésért kapott sárga lapot a 40. percben, majd kevéssel később újra eltalálta könyökkel Sime Vrsaljko arcát, amiért viszont csak szóban figyelmeztette a bírót – a szerk.). Tartottam tőle, hogy egy újabb párharcnál az ellenfele akkor is elfekszik, ha Sadio egy nagyobb levegőt vesz. Célpont volt, egyértelműen látszott. Az ilyesmi része a futballnak, de én nem szeretem” – fogalmazott.

Diego Simeone kollégájánál jóval boldogabban értékelt. „Nem ez minden idők legszebb éjszakája, hiszen nem nyertünk egyetlen trófeát sem, de vannak olyan esték, amiket nem felejtés el. A világ legjobb csapata volt itt, és mi legyőztük. Mindez nem jelenti a párharc végét. Ez csak az első meccs volt, és egy még hátravan” – mondta.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, 1. mérkőzések:

* Atlético Madrid (spanyol) – FC Liverpool (angol) 1-0 (1-0)

Gólszerző: Saúl Níguez (4.).

* Borussia Dortmund (német) – Paris Saint-Germain (francia)

2-1 (0-0)

Gólszerző: Haaland (69., 77.), illetve Neymar (75.).

Saúl Níguez már a nyitányon vezetéshez juttatta a spanyolokat, akik a végéig megőrizték soványka előnyüket. Fotó: AP

A labdarúgó-Európa-liga mai műsora

* 19.55 óra: Sporting CP (portugál) – Basaksehir (török), Getafe (spanyol) – Ajax (holland) (DigiSport 4, Telekom Sport 4, Look Sport 2), FC Bruges (belga) – Manchester United (angol) (DigiSport 2, Telekom Sport 3, Look Sport 3), Ludogorec (bolgár) – Internazionale (olasz) (DigiSport 3, Telekom Sport 2), Eintracht Frankfurt (német) – Salzburg (osztrák), Sahtar Donyeck (ukrán) – Benfica (portugál), Kolozsvári CFR (román) – Sevilla (spanyol) (DigiSport 1, Telekom Sport 1), FC Koppenhága (dán) – Celtic (skót), APOEL (ciprusi) – Basel (svájci)

* 22.00 óra: Bayer Leverkusen (német) – Porto (portugál) (Look Sport 3), Olympiakosz (görög) – Arsenal (angol) (DigiSport 2, Telekom Sport 2), AZ Alkmaar (holland) – LASK Linz (osztrák), Wolfsburg (német) – Malmö (svéd), AS Roma (olasz) – Gent (belga) (DigiSport 4, Telekom Sport 3), Rangers (skót) – Braga (portugál) (DigiSport 3, Telekom Sport 4, Look Sport 2), Wolverhampton (angol) – Espanyol (spanyol).

MÉHÉSZETI TERMÉK- ÉS ESZKÖZVÁSÁRT szervez
Marosvásárhelyen a **BIO APIS EGYESÜLET**.

Időpont: 2020. február 22-én és 23-án 9-17 óra között.

Helyszín: Dózsa György utca, Kaufland üzlet parkolója.

Mindenkit szeretettel várunk! (21931-I)

Szeretnél az Azomureş platformján dolgozni?

2020. február 11. – március 15. között az Azomureş platformján munkaerőt toboroznak **ÁRURAKODÓI** állás betöltésére (meghatározatlan munkaidőre).

Követelmények:

- jó fizikai erőnlét
- rendszerető, fegyelmezett személyiség
- csapatszellem
- készség a szakmai felkérések teljesítésére.

A jelentkezők önéletrajzukat az Azomureş székhelyén nyújtják be, a Dózsa György utca 300. szám alatt, a munkaerő-toborzó, belső kommunikációs, szakmai fejlesztési részlegen (adminisztrációs pavilon) az ügyfélfogadás órarendje szerint, hétfőtől péntekig 7–9, illetve 13.15–14.30 óra között.

A jelentkezőket az önéletrajzok kiválasztása alapján értesítik a versenyvizsgán való részvételről.

Bővebb tájékoztatás a 0372-482-921-es telefonszámon – a munkaerő-toborzó, belső kommunikációs, szakmai fejlesztési részlegen kérhető.

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

nyilvános kikiáltásos árverésen
terepjéleéseket (piese balizaj) ad el
március 2-án 12 órai kezdettel.

Részletek a www.transylvaniaairport.ro weboldalon.
Tel. 0265/328-888.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

Alkalmazunk **SAKKKÉPZETT**, illetve **SAKKKÉPZETLEN** FÉRFI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE – Indlacto Mureş Kft. Érdeklődni lehet a cég székhelyén, a Prut u. 10. szám alatt. (64538-I)

A **PC HOUSE** RAKTÁRI DOLGOZÓT alkalmaz áru előkészítésére és csomagolására. Az átlagosnál magasabb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni, vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (64529-I)

A **PC HOUSE** MUNKATÁRSAKAT alkalmaz. Ha érdekel a számítástechnika, és szeretnél a tesztelőcsapatunk tagja lenni, jelentkezz most! Az átlagosnál magasabb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni, vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (64529-I)

A **NORAND KFT.** előnyös feltételekkel alkalmaz **ELŐKÖNYVELÉSI ISMERETEKSEL RENDELKEZŐ MUNKATÁRSAT**. Az önéletrajzokat az office@norand.ro e-mail-címre várjuk. (64537-I)

MAROSSZENTGYÖRGYI CÉG fémmegmunkálásban jártas **MARÓST, CNC-gépre ESZTERGÁLYOST, LAKATOST** alkalmazna. Tel. 0744-501-114. (21929)

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csódtól, sikert visz a házhoz és nyereséggé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá forduló problémáját.
Köszönetnyilvánítások: Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átoktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött; János Dicsőből köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból; Margitnak Gyergyóban sikeres lett a vállalkozása; Mariana és András hálásak, mert gyermekük született; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból és az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Erzsébet hálás, mert újra együtt van kedvesével; Mihály Koronkában kigyógyult az epilepsziából és az étvágytalanságból. Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt.
Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 600 db kis méretű lucernabála és 11 nagy méretű szalmabála Marosludason. Tel. 0265/414-816. (p.-l)

ELADÓ 500 kg-os utánfutó műszakival és adóval a 2020-as évre. Tel. 0771-394-616. (6596)

MINDENFÉLE

VÁLLALOK tetőfedést, kisebb javításokat; készítünk teraszt fából. Tel. 0735-288-473. (6526-I)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, tetőjavítást, cserépforgatást, festést, szigetelést. Készítünk teraszt fából. Tel. 0748-859-149, István. (6519)

JAVÍTUNK teraszt, ablakredőnyt, tetőt, kerítést, vállalunk festést és bármilyen építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 25% kedvezmény. Tel. 0747-816-052. (6579)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (6540-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk február 20-án **MÁTYÁS ANNÁRA** szül. Păcurar halálának ötödik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szeretetei. (6683)

A búcsú nélküli elválás fájó emlékével gondolunk életünk legszomorúbb napján, február 23-án

ADORJÁNI FERENCZRE

halálának első évfordulóján.

Emlékét szívünkben őrizzük.

Felesége, leányai, unokái, dédunokái:

Noémi és Zsolt.

Nyugodj békében, Feri bácsi! (6699)

A virág elhervad rövid pár nap alatt, de emléke szívünkben örökre megmarad. Számunkra sohasem lesz halott, örökké élni fog, mint a csillagok. Nehéz minden pillanat, csak emlék, mi megmaradt. Fájó szívvel gyújtunk gyertyát.

A Jóisten vigyázzon magára!

2019. február 20-án egy éve távozott közülünk **OSVÁTH GIZELLA**. Emlékét őrzi két fia, két menyee, két unokája, két dédunokája. Nyugodjon békében! (6667-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

CSUKA IRÉN

született **JÓZSA IRÉN**

életének 96. évében elhunyt. Temetése február 20-án, csütörtökön 14 órakor lesz a katolikus temető felső kápolnájától.

Emlékét őrzi unokája, menyee. (6700-I)

Fájó szívvel emlékezem február 20-án a székesi születésű **KALI ILONÁRA** (Lenke) halálának 24. évfordulóján. Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel. Nyugodj békében, drága jó édesanyám! Fiad, Jóska és Júlia. (6682)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós, nagymama, rokon, kedves ismerős és jó szomszéd, a jeddi születésű

özv. **BURSZÁN ILONA**

(Lonci)

szül. Nyárádi

életének 89. évében, február 13-án Sopronban örökre megpihent. Drága halottunkat február 21-én, pénteken 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben.

Búcsúzik tőle lánya, Edit, veje, Csaba, unokája, Brigitta és családjá. Szívünkben örökké élni fogsz.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (6688-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága édesanyám,

özv. **CSUKA IRÉN**

született **JÓZSA IRÉN**

életének 96. évében elhunyt. Temetése február 20-án, csütörtökön 14 órakor lesz a katolikus temető felső kápolnájától.

Emlékét őrzi fia, Csaba. (6700-I)

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

CityTV

A DIGGI

MŰSORRÁCSÁBAN

City TV Targu Mures citytv_targumures

Kabaré
2019-2020-as évad

Cabaret
stagionea 2019-2020

GRUPPEN-HECC
Irtá: Molnár Tibor „Tajbí” és Nagy István

MA JÓ A MEDVEM

Felleg:
Biluska Annamária • Csiki Hajnal • Tóth Kati
Nagy István • Kárp György • Nagy Péter

Zenei munkatárs: Nyágai István • Hang- és fény-technika: Göllner Károly
Producer: Hompót Szilárd
Rendező: Nagy István

Helyszín és időpont:
**Marosvásárhely, Kultúrpalota.
Február 24. Hétfő este 7 óra.**

Tárgu Mureş 88,1%
Marosvásárhely

Sovata 102,1%
Szováta

r • a • d • i • o

Reghin 94,7%
Szászváros

Sighisocra 104,3%
Bogosvár

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

MAGYAR VILAG
csütörtök 17:50

Barabási Tivadarral

ETV ERDELYI MAGYAR TELEVÍZIO

A MAGNEO MÓDSZERT próbálta már?

NEM VAGYOK BETEG, DE NEM IS VAGYOK JÓL...

HAJHULLÁS, PUFFADÁS, FEJFÁJÁS, ÁLMTLANSÁG

Ezek a tünetek ma már szinte kiborítanak bennünket, főként azért, mert nem tudjuk mi az oka, számtalan módszert már kipróbáltunk, és nem jobb az állapot.

Amíg nem tudjuk az igazi okot, hogyan akarjuk azt megoldani?
Vannak, akik úgy vélik, ve-

szélyes megtudni, mi van belül, de még veszélyesebb nem tudni!
Ma már a kvantumfizikai

módszerek rendelkezésünkre állnak, okos, ügyes szoftve-
rekkel fájdalom nélkül, pillanatok alatt megtudhatjuk, mi áll a kellemetlen tünetek mögött. Ha tudjuk az okot, egyszerű a megoldást megtalálni.

Kövesdi Natália:
ígérem, nem fog unatkozni

Kövesdi Natália közel 30 éve áll az emberek szolgálataiban. Tanácsaival több ezer embernek segített visszatérni az egészség útjára.

Jöjjön el Kövesdi Natália térítésmentes előadására, ahol megismerheti mi áll a rossz közérzet mögött, és mit tehetünk magunkért.

MINDANNYIUNKAT ÉRINT!

Valljuk be őszintén, nem szívesen mondunk le az internet és a mobiltelefon előnyeiről. Viszont tudatosítanunk kell a reális veszélyeket, és ismerjen meg egy hatáskor, mindenki számára elérhető védelmet is.

Jöjjön el ismeretterjesztő előadásunkra, ismerje meg, tudjon meg többet az Elektrosmog Kontroll rendszeréről.

Előadó: **Kövesdi Natália**

MAROSVÁSÁRHELY,
2020. március 1., vasárnap
15.00-17.00-ig.
Nyugdíjasok Önszegélyző Pénztára
(Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor),
Bolyai tér 36.

MAGNEO PROGRAM

JÖJJÖN EL KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓINKRA!

MAROSVÁSÁRHELY, Nyugdíjasok Önszegélyző Pénztára
(Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor), Bolyai tér 36.
2020. február 23., vasárnap 15.00-18.00-ig (román fordítással)

JÖJJÖN EL TANÁCSADÓ PONTUNKRA:

Marosvásárhely,
Görbe utca 36.,
Bejelentkezés:
0774 458 492

www.magneoeurope.com